

Sisällys / Innehåll

3	Mikä on OAS? Vad är ett PDB?
4	Suunnittelualue Planeringsområde
6	Asemakaavatyyppeiden listaus ja selitykset Olika slags detaljplaner med förklaringar Kaavaprosessin kulku Planprocess och behandlingsskeden
8	Asemakaavan tarkoitus ja tavoitteet Detaljplanens syfte och mål
9	Suunnittelun lähtökohdat Utgångspunkter för planeringen
14	Kaavan vaikutusten arviointi Planens konsekvensbedömning
16	Selvitykset Utredningar
17	Osalliset Intressenter Vuorovaikutus Växelverkan Alustava aikataulu Preliminär tidtabell
22	Tiedottaminen Information Kuulutukset Kungörelser
23	Yhteyshenkilöt Förfrågningar

Kannessa kaava-alueen sijainti kunnan opaskartalla. Kaava-alueen alustava raja-
aus on esitetty kartalla oranssilla viivalla

© Sipoon kunnan mittaus- ja kiinteistöyksikkö.

Planområdets läge på kommunens guidekarta. Preliminära avgränsning anges på kartan med orange linje

© Sibbo kommun, Mätning och fastigheter.

Mikä on OAS?

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasa kerrotaan, miten osalliset voivat osallistua ja vaikuttaa asemakaavan laadintaan, sekä miten asemakaavan vaikutuksia on tarkoitus arvioida. Lisäksi siinä esitetään pääpiirteittäin kaavatyön tarkoitus, tavoitteet ja lähtötilanne sekä kaavan laadinnan eri työvaiheet.

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:ssä säädetään osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisesta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on virallinen asiakirja, joka määrittelee kaavan valmistelussa noudatettavat osallistumisen ja vuorovaikutuksen periaatteet ja tavat sekä kaavan vaikutusten arvioinnin menetelmät.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan julkisesti nähtäville asiakaspalvelu INFO:on Sipoon pääkirjastossa (Pohjoinen Koulutie 2) sekä Söderkullan kirjastoon (Amiraalintie 2) 30 päivän ajaksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voi tutustua myös kunnan internet-sivuilla koko kaavaprosessin ajan osoitteessa www.sipoo.fi/asemakaavat. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään kaavatyön aikana tarpeen mukaan.

Raportin ilmakuvat: © Sipoon kunnan kaavoitusyksikkö

Raportin on laatinut Eveliina Könttä.

Kaavan laatija

Ramboll Finland Oy: kaavoitusarkkitehti Eveliina Könttä ja yksikön päällikkö Niina Ahlfors

Sipoon kunta: asemakaavapäällikkö Jarkko Lyytinen

Vad är ett PDB?

Programmet för deltagande och bedömning informerar om hur intressenterna kan påverka och delta i utarbetandet av detaljplanen samt hur detaljplanens konsekvenser kommer att utvärderas. Dessutom presenteras i huvuddrag planarbetets syfte, mål och utgångsläge samt de olika skedena i utarbetandet av planen.

I 63 § i markanvändnings- och bygglagen stadgas om utarbetandet av programmet för deltagande och bedömning. Programmet för deltagande och bedömning (PDB) är ett officiellt dokument som definierar principerna och förfarandet för deltagande och växelverkan i utarbetandet av planen samt metoderna för planens konsekvensbedömning.

Programmet för deltagande och bedömning framläggs offentligt vid kundbetjäningen INFO i Sibbo huvudbibliotek (Norra Skolvägen 2) samt i Söderkulla bibliotek (Amiralasvägen 2) för 30 dagar. Under hela planprocessen är det även möjligt att bekanta sig med programmet för deltagande och bedömning på kommunens webbplats, på adressen www.sibbo.fi/detaljplaner. Planen för deltagande och bedömning uppdateras vid behov under planarbetets gång.

Flygbilder: © Sibbo kommuns planläggningsenhet. Rapporten har utarbetats av Eveliina Könttä.

Planens beredare

Ramboll Finland Oy: planläggningsarkitekt Eveliina Könttä och enhetschef Niina Ahlfors

Sibbo kommun: detaljplanechef Jarkko Lyytinen

Suunnittelualue

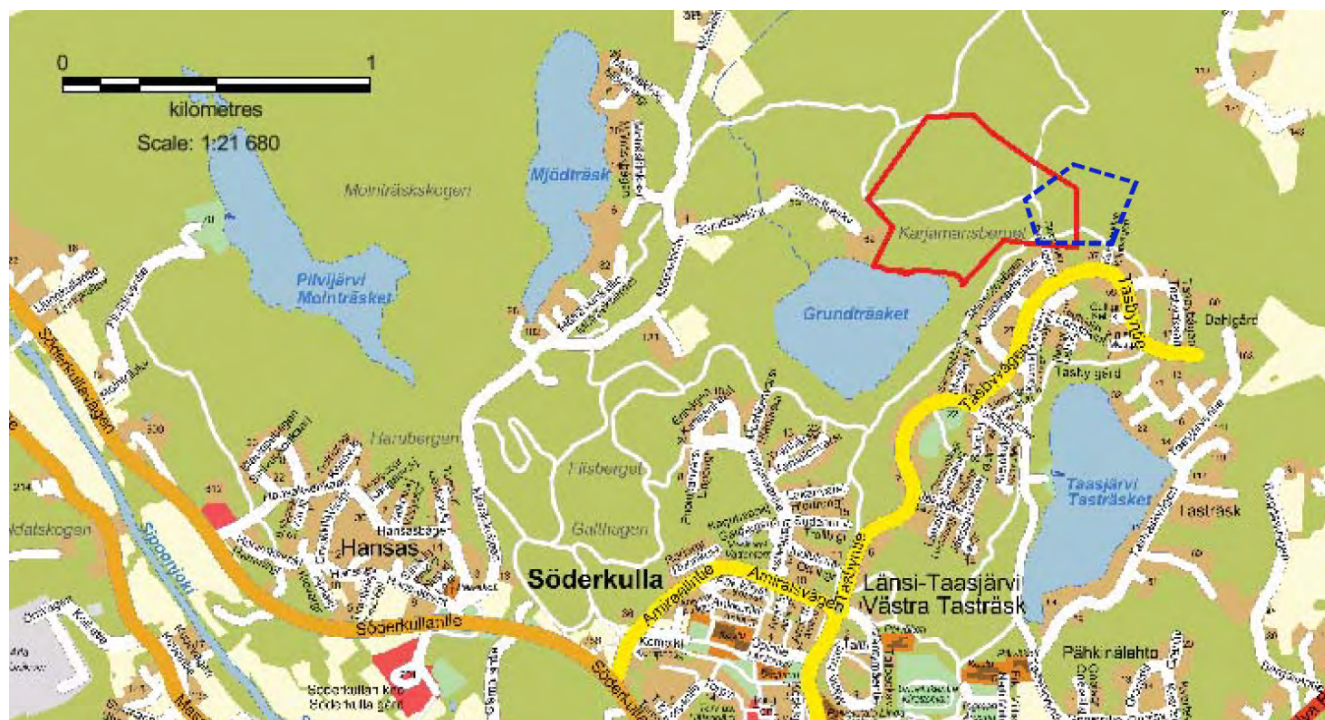
Kaava-alue sijoittuu Sipoon Tasby Gårdin alueelle, olemassa olevan taajamarakenteen välittömään läheisyyteen Taasjärven pohjoispuolelle. Rakentamaton metsäalue on Sipoon kunnan omistuksessa ja sen laajuus on noin 7,6 hehtaaria. Suunnittelualue käsittää osan kiinteistöstä 753-419-4-1604.

Vuonna 2015 laaditusta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palautteen pohjalta kaava-alueen rajausta supistettiin. Alkuperäinen rajausta käsitti laajemman alueen Grundträsketin pohjoispuolella. OAS:sta saadussa palautteessa korostuivat alueen merkitys virkistyskäyttöön sekä toteutuneen asuinalueen vehreä ja metsäinen luonne.

Planeringsområde

Planområdet ligger på Tasby Gårds område i Sibbo, i den omedelbara närheten av befintlig tätortsstruktur norr om Tasträsket. Det obebyggda skogsområdet ägs av Sibbo kommun och dess storlek är cirka 7,6 hektar. Planeringsområdet omfattar en del av fastigheten 753-419-4-1604.

Utgående från responsen om programmet för deltagande och bedömning, som utarbetades 2015, har planområdets avgränsning minskats. Den ursprungliga avgränsningen omfattade ett större område norr om Grundträsket. I responsen om PDB framhölls områdets betydelse för rekreationen samt det redan byggda bostadsområdets gröna och skogbevuxna karaktär.

Alkuperäinen kaavarajausta punaisella, tarkastettu rajausta sinisellä katkoviivalla.

Den ursprungliga planavgränsningen anges med rött, den justerade avgränsningen med blå streckad linje.

Suunnittelualue ortokuvassa. Flygbild av planeringsområdet.

Asemakaavatyyppeiden listaus ja selitykset

Olika slags detaljplaner med förklaringar

VAIKUTUKSILTAAN VÄHÄISET ASEMAKAAVAT - DETALJPLANER SOM HAR RINGA VERKNINGAR

- Kunnan hallintosäännön mukaisesti jaosto päättää vaikutuksiltaan vähäisten asemakaavojen hyväksymisestä MRL:n 52 §:n mukaisesti.
- Vaikutuksiltaan vähäiset kaavat jaosto asettaa ehdotuksena nähtäville 14 vuorokaudeksi (MRA 27 §)
- Suppea valitusoikeus (MRL 191 §)
- Vaikutuksiltaan vähäisiksi luetaan asemakaavamuutokset, joilla muutetaan korttelin käyttötarkoitusta vähäisessä määrin, sekä asemakaavamuutokset, jotka eivät muuta korttelin käyttötarkoitusta ja rakennusoikeutta tulee vain vähän lisää.
- Ei tehdä OAS:ia nähtäville, vaan kuulutetaan viereille kaavoitusohjelman yhteydessä.
- Med stöd av kommunens förvaltningsstadga beslutar sektionen i enlighet med MBL 52 § om godkännande av detaljplaner som är ringa till sina verkningar
- När det gäller detaljplaner som har ringa verkningar lägger sektionen förslaget fram offentligt för 14 dagar (MBF 27 §)
- Begränsad besvärsmätt (MBL 191 §)
- Till detaljplaner som har ringa verkningar räknas detaljplaneändringar enligt vilka ett kvarters användningsändamål ändras i ringa mån samt detaljplaneändringar som inte ändrar ett kvarters användningsändamål och som bara medför en ringa ökning av byggrätten.
- Inget PDB läggs fram offentligt, utan planen kunngörs anhängig i samband med planläggningsprogrammet.

VAIKUTUKSILTAAN MUUT KUIN MERKITTÄVÄT ASEMAKAAVAT - ANDRA DETALJPLANER ÄN SÅDANA SOM HAR BETYDANDE VERKNINGAR

- Kunnan hallintosäännön mukaisesti kunnanhallitus päättää asemakaavojen hyväksymisestä silloin kuin kyseessä ovat MRL:n 52 §:ssä tarkoitettut vaikutuksiltaan muut kuin merkittävät asemakaavat
- Asemakaavamuutokset, joilla käyttötarkoitus muuttuu, mutta ei tule merkittävästi lisää rakennusoikeutta
- Asemakaavat, joiden maankäyttö oikeusvaikutuksen osayleiskaavan mukaista ja alueella ei merkittävästi asutusta
- Tehdään OAS ja asetetaan se nähtäville
- Med stöd av kommunens förvaltningsstadga beslutar kommunstyrelsen i enlighet med MBL 52 § om andra planer än sådana som har betydande verkningar
- Ändringar av detaljplaner som innebär att användningsändamålet ändras, men byggrätten ökas inte nämnvärt
- Detaljplaner där markanvändningen är förenlig med en delgeneralplan med rättsverkningar och det inte finns någon nämnvärd bebyggelse i området
- Ett PDB upprättas och läggs fram offentligt.

VAIKUTUKSILTAAN MERKITTÄVÄT ASEMAKAAVAT - DETALJPLANER MED BETYDANDE VERKNINGAR

- Valtuusto hyväksyy
- Muut kuin vaikutuksiltaan vähäiset tai muut kuin merkittävät kaavat
- Tehdään OAS ja asetetaan se nähtäville
- Fullmäktige godkänner
- Planer med betydande verkningar som inte faller inom de två tidigare kategorierna ovan
- Ett PDB upprättas och läggs fram offentligt.

Kaavaprosessi ja käsittelyvaiheet

Planprocess och behandlingsskeden

Asianumero/ Ärendenummer

xxxx/2019

OSALLISTUMINEN - DELTAGANDET

ALOITUSVAIHE - STARTSKEDET

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatiminen
- Vireilletulosta ilmoittaminen kuulutuksella 3.9.2015
- Program för deltagande och bedömning utarbetats
- Anhängiggörandet av planen kungörs 3.9.2015

VALMISTELUVAIHE - BEREDNINGSSKEDET

- Kaavaluonnoksen laatiminen
- Maankäyttöjaoston käsittely
- Valmisteluaineisto virallisesti nähtävillä
- Planutkastet utarbetas
- Behandling i markanvändningssektionen
- Beredningsmaterialet läggs fram offentligt

EHDOTUSVAIHE - FÖRSLAGSSKEDET

- Kaavaehdotuksen laatiminen
- Maankäyttöjaoston ja kunnanhallituksen käsittely
- Kaavaehdotus virallisesti nähtävillä
- Planförslaget utarbetas
- Behandling i markanvändningssektionen och kommunstyrelsen
- Planförslaget läggs fram offentligt

VASTINEET LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN - BEMÖTANDEN TILL UTLÅTANDEN OCH ANMÄRKNINGAR

- Maankäyttöjaoston ja kunnanhallituksen käsittely
- Behandling i markanvändningssektionen och kommunstyrelsen

KAAVAN HYVÄKSYMINEN - GODKÄNNANDE AV PLANEN

- Valtuusto hyväksyy kaavan
- Fullmäktige godkänner planen

Kaavan laatimisesta tai muuttamisesta voi tehdä aloitteen kunnanhallitukselle.

Palautteen antaminen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kaavan laatijalle.

Förslag om att en plan ska utarbetas eller ändras kan lämnas in till kommunstyrelsen.

Respons på programmet för deltagande och bedömning ges till planens utarbetare.

Mahdollisuus esittää mielipiteensä kaavaluonnoksesta ja mahdollisesta muusta kaavan valmisteluaineistosta.

Möjlighet att framföra sin åsikt om planutkastet och eventuellt övrigt beredningsmaterial för planen.

Mahdollisuus muistutuksen jättämiseen kaavaehdotuksesta kunnanhallitukselle.

Anmärkningar kan lämnas om planförslaget till kommunstyrelsen.

Valitusmahdollisuus kaavan hyväksymispäätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Möjlighet att besvära sig över beslutet om godkännande till Helsingfors förvaltningsdomstol.

Asemakaavan tarkoitus ja tavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslain 51 §:n mukaan asemakaava on laadittava ja pidettävä ajan tasalla sitä mukaan kuin kunnan kehitys, erityisesti asuntotuotannon tarve, taikka maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää.

Detaljplanens syfte och mål

I enlighet med 51 § i markanvändnings- och bygglagen ska detaljplaner utarbetas och hållas aktuella efter hand som kommunens utveckling, i synnerhet behovet av bostadsproduktion, eller behovet av att styra markanvändningen det kräver.

MRL 54 §

Asemakaavan sisältövaatimukset

Asemakaavaa laadittaessa on maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava otettava huomioon.

Asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palveluiden alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle.

Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.

Asemakaava ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaisia kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

MarkByggl 54 §

Krav på detaljplanens innehåll

När en detaljplan utarbetas ska landskapsplanen och en generalplan med rättsverkningar beaktas på det sätt som bestäms ovan.

Detaljplanen ska utarbetas så att det skapas förutsättningar för en hälsosam, trygg och trivsam livsmiljö, för regional tillgång till service och för reglering av trafiken. Den byggda miljön och naturmiljön ska värnas och särskilda värden i anslutning till dem får inte förstöras. På det område som planläggs eller i dess närmaste omgivning ska det finnas tillräckligt med parker eller andra områden som lämpar sig för rekreation.

Detaljplanen får inte leda till att kvaliteten på någons livsmiljö försämrats avsevärt på ett sätt som inte är motiverat med beaktande av detaljplanens syfte. Genom detaljplanen får inte heller markägaren eller någon annan rättsinnehavare åläggas sådana oskäligen begränsningar eller orsakas sådana oskäligen olägenheter som kan undvikas utan att de mål som ställs för planen eller de krav som ställs på den åsidosätts.

Suunnittelutehtävän tavoitteet

Suunnittelualue on Sipoon yleiskaavan 2025 mukaisesti yksi Söderkullan taajaman kasvualueista, jota on tarkoitus kehittää pientalovaltaisena asuinalueena. Kaavatyö sisältyy kunnan kaavoitusohjelmaan 2018-2021. Tehtävänä on laatia asemakaava Sipoon kunnan omistamalle kiinteistölle ja laajentaa olemassa olevaa pientaloaluetta pohjoiseen. Kaavatyön yhteydessä tutkitaan alueelle sopiva rakentamisen määrä ja korttelirakenne.

Suunnittelun lähtökohdat

Suunnittelualueen ympäristön nykytila

Suunnittelualue on Söderkullan taajamakeskuksen pohjoista laajenemisaluetta. Rakentamattoman metsäalueen eteläpuolella on viime vuosien aikana rakentunut tiivis ja matala pientaloalue. Alueelle laaditun luontoselvityksen perusteella kaava-alueen luoteiskulmassa kulkeva ulkoilureitti muodostaa lepakoiden siirtymäreitin. Kaava-alueen itäosassa ei ole merkittäviä luontokohteita.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Alueen suunnittelun lähtökohtina toimivat MRL:n 24 §:n mukaisessa tarkoituksessa valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT), joista tätä asemakaavatyötä ohjaavat etenkin seuraavat asiakohdat:

- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viesintä-, liikkumis- ja

Planeringsuppgiftens mål

Planeringsområdet utgör enligt Sibbo generalplan 2025 ett av Söderkulla tätorts tillväxtområden som man har för avsikt att utveckla som småhusdominerat bostadsområde. Planarbetet ingår i kommunens planläggningsprogram 2018–2021. Uppgiften består av att utarbeta en detaljplan för den fastighet som Sibbo kommun äger och utvidga det befintliga småhusområdet norrut. I samband med planarbetet undersöks hur stor byggnation som är lämplig för området samt lämplig kvartersstruktur.

Utgångspunkter för planeringen

Miljös nuvarande tillstånd i planeringsområdets omgivning

Planeringsområdet utgör ett område där Söderkulla tätortscentrum kan utvidgas mot norr. Söder om det obebyggda skogsområdet har det under de senaste åren byggts ett tätt och lågt småhusområde. Utgående från den naturutredning som gjorts på området utgör friluftsleden i nordvästra hörnet av planområdet en förflyttningsled för fladdermöss. I östra delen av planområdet finns inga betydelsefulla naturobjekt.

Riksomfattande mål för områdesanvändningen

Som utgångspunkter för planeringen fungerar de riksomfattande målen för områdesanvändningen (RMO) enligt 24 § i markanvändnings- och bygglagen, av vilka särskilt följande punkter styr detta detaljplanearbete:

- Tillgängligheten i fråga om tjänster, arbetsplatser och fritidsområden för de olika befolkningsgrupperna främjas. Möjlighet att gå, cykla och använda kollektivtrafik samt utvecklandet av kom-

kuljetuspalveluiden kehittämistä.

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Voimassa oleva maakuntakaava

Alueella on voimassa Itä-Uudenmaan maakuntakaava, jonka ympäristöministeriö on vahvistanut 15.2.2010. Maakuntakaavassa suunnittelualue sijoittuu taajamatoimintojen alueelle (A).

Yleiskaava

Sipoon yleiskaavassa 2025 (lainvoimainen 23.12.2011) suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta (A).

Asemakaava

Suunnittelualueelle ei ole laadittu asemakaavaa. Alueen eteläpuolella ovat voimassa Taasjärvi II ja Taasjärvi III asemakaavat, joista ensimmäinen on

munikaations-, färd- och transporttjänster främjas.

- Förutsättningar skapas för en kolsnål och resurseffektiv samhällsutveckling, som i främsta hand stöder sig på den befintliga strukturen. I de stora stadsregionerna görs samhällsstrukturen mera sammanhängande.
- Betydande nya områden för boende-, arbetsplats- och tjänstefunktioner placeras så att de lätt kan nås med kollektivtrafik, till fots och med cykel.
- Man bereder sig på extrema väderförhållanden och översvämningar samt på verkningarna från klimatförändringen. Nytt byggande placeras utanför områden med översvämningrisk eller också säkerställs hanteringen av översvämningriskerna på annat sätt.
- Det sörjs för att den nationellt värdefulla kulturmiljöns och naturarvets värden tryggs.
- Det sörjs för att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation samt för att nätverket av grönområden består.

Gällande landskapsplan

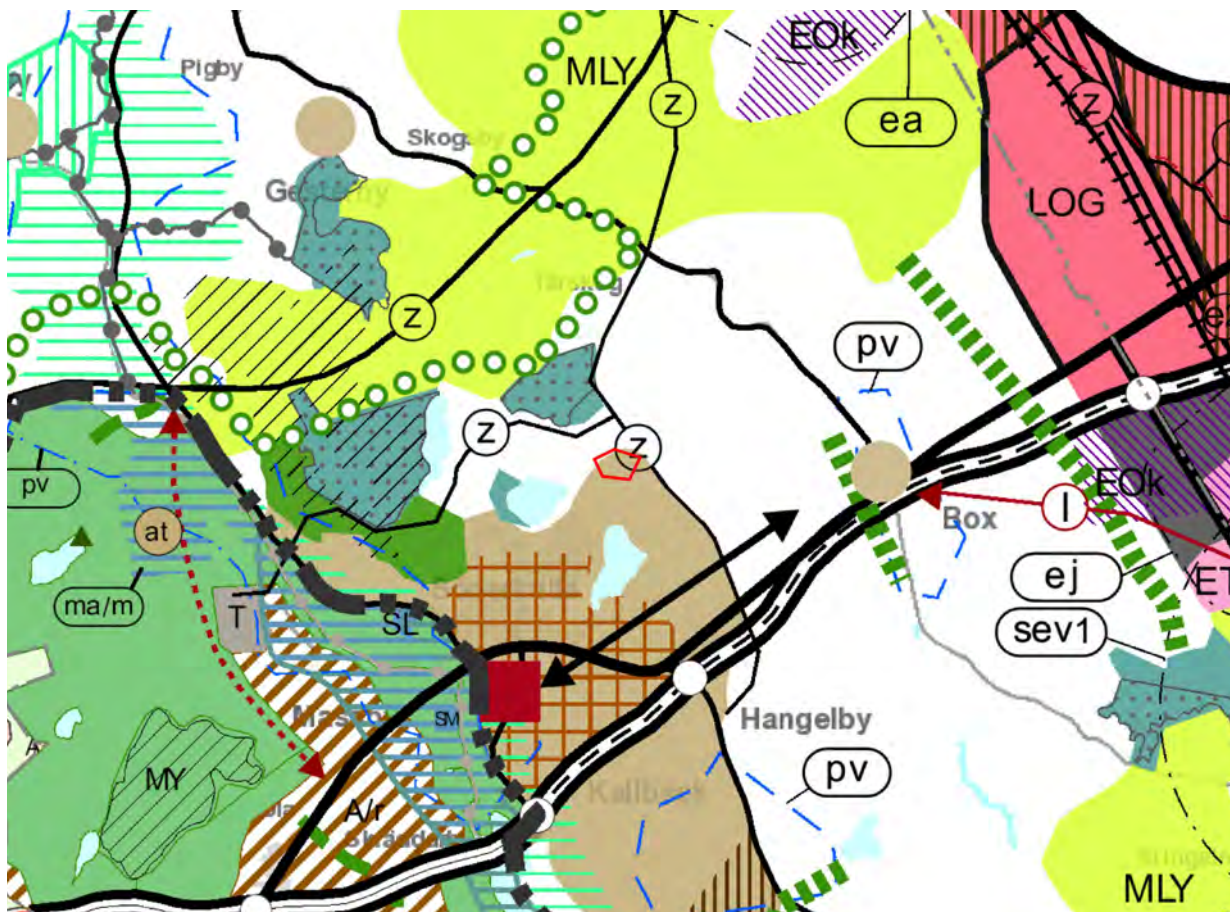
På området gäller Östra Nylands landskapsplan som miljöministeriet fastställde 15.2.2010. I landskapsplanen ligger planområdet på område för tätortsfunktioner (A).

Generalplan

I Sibbo generalplan 2025 (vann laga kraft 23.12.2011) är planeringsområdet område för tätortsfunktioner (A).

Detaljplan

Ingen detaljplan har utarbetats för planeringsområdet. Söder om området gäller detaljplanerna Tasträsket II och Tasträsket III, av vilka den förstnämnda

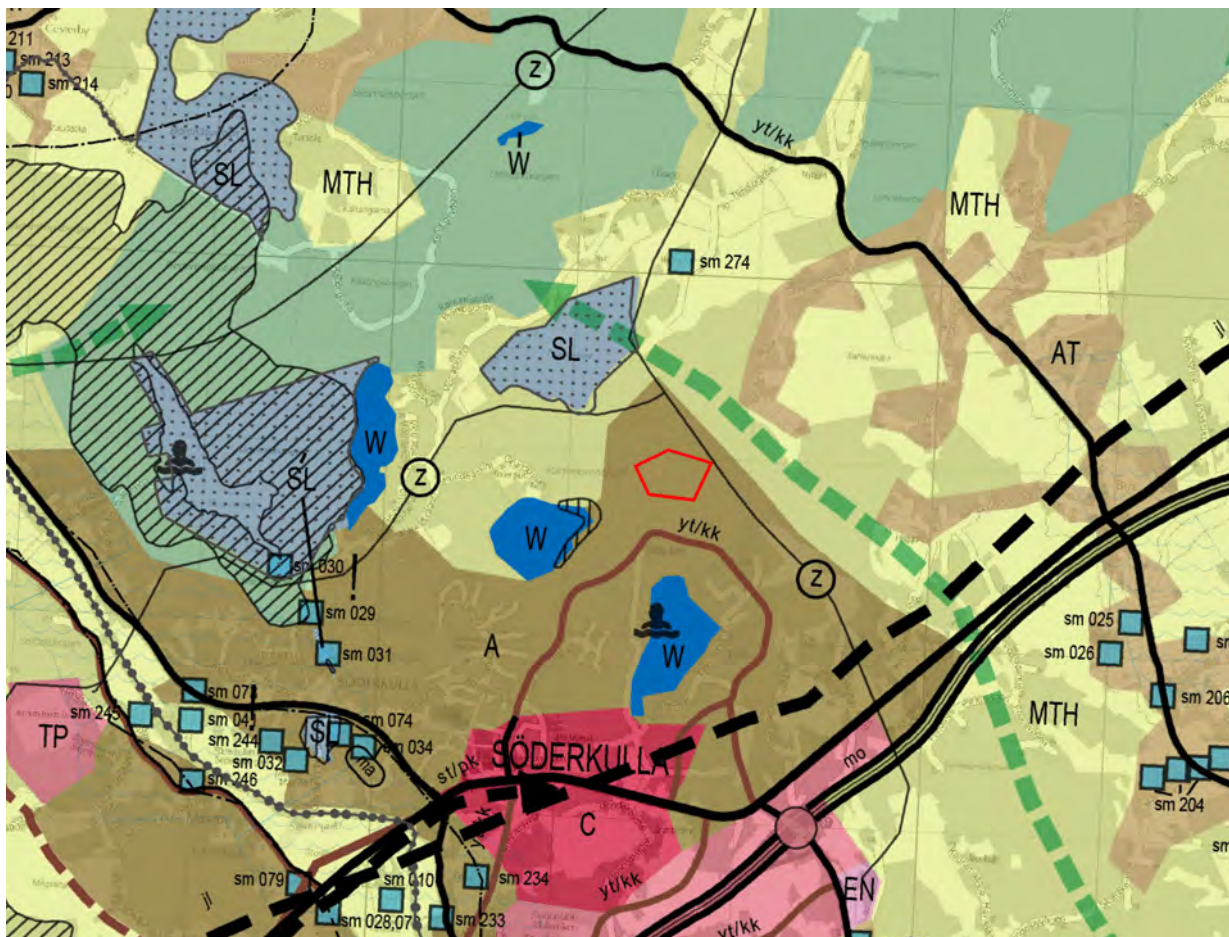

Voimassa olevat kaavamääräykset / Gällande landskapsplaner

- Taajamatoimintojen alue / Område för tätortsfunktioner
- Tiivistettävä alue / Område som ska förtätas
- Keskustatoimintojen alue / Område för centrumfunktioner
- Luonnonsuojelualue / Naturskyddsområde
- Natura 2000 verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue / Område som hör till eller föreslagits hör till nätverket Natura 2000
- Liikenteen yhteystarve / Behov av trafikförbindelse
- Voimajohto 110 kV / Kraftledning 110 kV

Ote maakuntakaavojen yhdistelmästä 2017. Suunnittelualue on osoitettu kartalla punaisella viivalla.

Utdrag ur sammanställningen av landskapsplanerna 2017. Planeringsområdets läge anges med en röd linje på kartan.

Voimassa olevat kaavamääräykset / Gällande landskapsplaner

- A Taajamatoimintojen alue / Område för tätortsfunktioner
- AT Kyläalue / Byområde
- C Keskustatoimintojen alue / Område för centrumfunktioner
- MTH Haja-asutusalue / Glesbygdsområde
- SL Luonnonsuojelualue / Naturskyddsområde
- Natura 2000 -verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue /
Område som hör till eller föreslagits höra till nätverket Natura 2000
- Alue, jolla on säilytettäviä ympäristöarvoja /
Område med miljövärden som bör bevaras
- Viheryhteystarve / Behov av grönförbindelse
- W Vesialue / Vattenområde
- Uudet tiet ja linjat / Nya vägar och linjer
- Yhdystie/kokoojakatu / Förbindelseväg/matargata

Ote Sipoon yleiskaavasta 2025 (kv 15.12.2008). Suunnittelualue on osoitettu kartalla punaisella viivalla.
Utdrag ur Generalplan för Sibbo 2025 (kfge 15.12.2008). Planeringsområdets läge anges med en röd linje på kartan.

hyväksytty 2011 ja toinen 2012. Asemakaavoissa suunnittelualan eteläpuolelle on osoitettu asuinrakennusten, erillispientalojen ja asuinpientalojen korttelialueita sekä näihin liittyviä puisto- ja lähivirkistysalueita.

Maanomistus

Suunnitteluala on Sipoon kunnan omistuksessa.

Aluetta koskevat sopimukset

Alueelle ei ole tarpeen laatia sopimuksia.

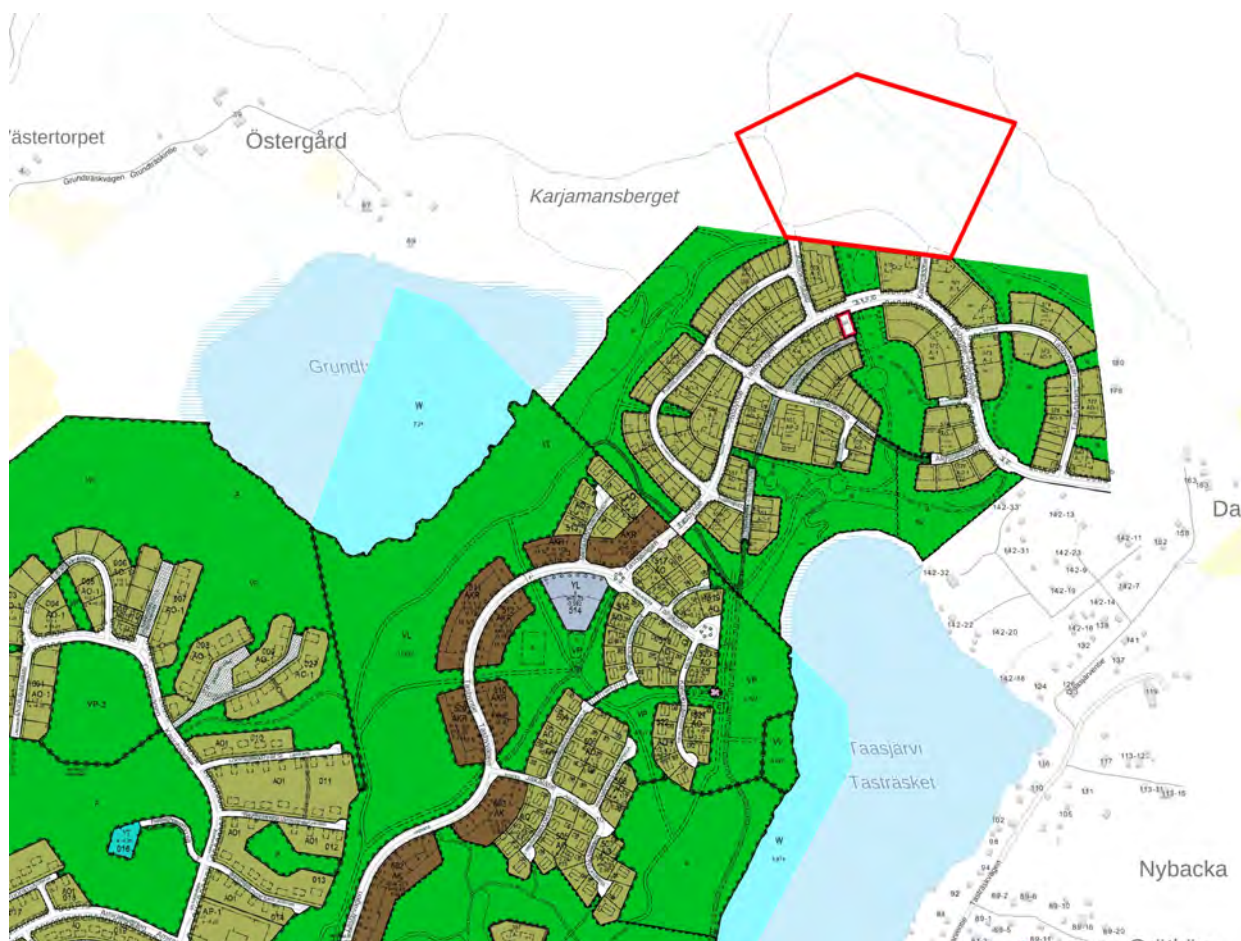
godkändes 2011 och den andra 2012. I detaljplanerna har söder om planeringsområdet anvisats kvartersområden för bostadsbyggnader, fristående småhus och småhus samt parkområden och områden för närrecreation i anslutning till dem.

Markägförhållanden

Planeringsområdet ägs av Sibbo kommun.

Avtal gällande området

Inga avtal för området behöver utarbetas.

Ote asemakaavayhdistelmästä. Suunnittelualan raja on esitetty kartalla punaisella viivalla. Utdrad ur detaljplanesammanställning. Planeringsområdets läge anges på kartan med röd linje.

Kaavan vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointi

Asemakaavan laadinnan yhteydessä selvitetään kaavan toteutuksen ympäristövaikutukset maan- käyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla (MRL 9 § ja MRA 1 §). Lisäksi arvioidaan kaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin sekä yleispiirteisen kaavojen ohjausvaikutukset. Vaikutuksia arvioidaan suhteessa asetettaviin tavoitteisiin.

Vaikutusten arvioinnin tehtävänä on tukea kaavan valmistelua ja hyväksyttävien kaavaratkaisujen valintaa sekä auttaa arvioimaan, miten kaavan tavoitteet ja sisältövaatimukset toteutuvat. Kaavan vaikutusten arviointi perustuu alueelta laadittaviin perusselvityksiin, käytössä oleviin muihin perustietoihin, selvityksiin, suunnitelmiin, maastokäynteihin, osallisilta saataviin lähtötietoihin, lausuntoihin ja mielipiteisiin sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin. Vaikutusten arvioinnissa verrataan esitetyn kaavaratkaisun mukaista tilannetta nykytilanteeseen ja asetettuihin tavoitteisiin.

Vaikutuksia arvioidaan suunnittelutyön aikana koko kaavaprosessin ajan ja se perustuu riittäviin lähtötietoihin tietojen selvittämiseen. Arvioidut vaikutukset kuvataan kaavaselostuksessa.

Planens konsekvensbedömning

Konsekvensbedömning

I samband med utarbetandet av detaljplanen utreds miljökonsekvenserna för genomförandet av planen på det sätt som markanvändnings- och bygglagen förutsätter (MarkByggl, 9 § och MarkByggl, 1 §). Dessutom bedöms planen i förhållande till de riksomfattande målen för områdesanvändningen samt med översiktliga planers styrningsverkan. Konsekvenserna bedöms i förhållande till de mål som ställs.

Konsekvensbedömningens uppgift är att stödja planberedningen och val av godtagbara planlösningar samt fungera som hjälp vid bedömningen av hur planens mål och innehållskrav förverkligas. Planens konsekvensbedömning grundar sig på basutredningar över området, på övrig tillgänglig grundinformation, utredningar, planer, terrängbesök, utgångsmaterial av intressenterna, utlåtanden och åsikter samt analysering av de egenskaper som förändrar miljön i planerna som utarbetas. I konsekvensbedömningen jämför man den presenterade planlösningen med nuläget och de uppställda målen.

Konsekvenserna bedöms under planeringsarbetets gång under hela planläggningsprocessen och baseras på tillräckliga utredningar av utgångssituationen. De bedömda konsekvenserna beskrivs i planbeskrivningen.

Tässä työssä keskeisimpinä arvioidaan vaikutukset:

- yhdyskuntarakenteeseen
- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- liikenteeseen
- luonnonympäristöön
- maisemaan ja taajamakuvaan

De centralaste konsekvenserna som bedöms i det här arbetet är konsekvenserna för:

- samhällsstrukturen
- människornas levnadsförhållanden och livsmiljö
- trafiken
- naturmiljön
- landskapet och tätortsbilden

Vaikutusalue

Vaikutukset ovat pääosin paikallisia, rajoittuen suunnittelualueeseen ja aivan sen lähiympäristöön. Rakentaminen metsäalueelle muuttaa paikallisesti alueen maisemaa. Laajemmalle alueelle saattaa olla vaikutuksia liikenteen osalta. Uusien asuntojen kaavoittaminen vaikuttaa koko Söderkullan taajamaan ja koko Sipoon kuntaan. Vaikutusalue tarkentuu vaikutustenarvioinnin yhteydessä.

Konsekvensområde

Konsekvenserna blir främst lokala och begränsas till planeringsområdet och dess närmaste omgivning. Då skogsområdet bebyggs kommer det att lokalt förändra områdets landskap. På ett större område kan konsekvenser för trafiken uppkomma. Planläggningen av nya bostäder påverkar hela Söderkulla tätort och hela Sibbo kommun. Influensområdet preciseras i samband med konsekvensbedömningen.

Selvitykset

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Tehdyt selvitykset

Kaavan laadinnan ja vaikutusten arvioinnin pohjana käytetään muun muassa seuraavia selvityksiä ja suunnitelmia:

- Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys, Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama Oy, Ympäristötoimisto Oy, 25.1.2006
- Itä-Uudenmaan maakuntakaava. Uudenmaan liitto, 2010.
- Sipoon yleiskaava 2025 –
- Liikenneverkkoselvitys. Strafica Oy ja Sito Oy, 2008
- Sipoon Taasjärvi IV-alueen laajennuksen luontoselvitys. Ympäristösuunnittelu Enviro. Esa Lammi & Marko Vauhkonen, 20.10.2017.
- Sipoon Taasjärvi IV-asemakaava-alueen luontoselvitys. Ympäristösuunnittelu Enviro. Esa Lammi, Nina Hagner-Wahlsten & Marko Vauhkonen, 15.10.2015.

Tehtävät selvitykset

Kaavatyötä varten ei ole tarpeen laatia uusia selvityksiä.

Utredningar

Enligt 9 § i markanvändnings- och bygglagen ska en plan basera sig på tillräckliga undersökningar och utredningar.

Gjorda utredningar

Som underlag för sammanställandet av planen och bedömningen av konsekvenserna används bland annat följande utredningar och planer:

- Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys, Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama Oy, Ympäristötoimisto Oy, 25.1.2006
- Itä-Uudenmaan maakuntakaava. Uudenmaan liitto, 2010.
- Sipoon yleiskaava 2025 –
- Liikenneverkkoselvitys. Strafica Oy ja Sito Oy, 2008
- Sipoon Taasjärvi IV-alueen laajennuksen luontoselvitys. Ympäristösuunnittelu Enviro. Esa Lammi & Marko Vauhkonen, 20.10.2017.
- Sipoon Taasjärvi IV-asemakaava-alueen luontoselvitys. Ympäristösuunnittelu Enviro. Esa Lammi, Nina Hagner-Wahlsten & Marko Vauhkonen, 15.10.2015.

Utredningar som ska göras

För planarbetet behöver inga nya utredningar göras.

Osalliset

Osallisia ovat maanomistaja ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaavaa saatta huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Tämän asemakaavatyön kannalta keskeisiä osallisia ovat:

- Sipoon kunta alueen maanomistajana
- Suunnittelualueeseen rajautuvien alueiden kiinteistönomistajat ja asukkaat
- Alueella toimivat yhdistykset ja järjestöt
- Kunnan hallintokunnat ja asiantuntijatahot
- Muut viranomaiset ja yhteistyötahot, kuten Itä-Uudenmaan pelastuslaitos, Uudenmaan ELY-keskus, Keravan Energia Oy, Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä ja Uudenmaan liitto

Intressenter

Intressenter är markägarna och de vars boende, arbete eller andra förhållanden kan påverkas betydligt av planen. Intressenter är också de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planeringen.

Centrala intressenter för detta detaljplanearbete är:

- Sibbo kommun i egenskap av områdets markägare
- Fastighetsägare och boende på områden som gränsar till planeringsområdet
- Föreningar och organisationer på området
- Kommunens förvaltningar och sakkunniga
- Andra myndigheter och samarbetspartner såsom Östra Nylands räddningsverk, NTM-centralen i Nyland, Kervo Energi Ab, samkommunen för Tusbyregionens vattenverk och Nylands förbund

Vuorovaikutus

Osallisilla tulee olla mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia sekä lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä kaavasta (MRL 62 §). Tämän mahdollistamiseksi kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehtoista tulee tiedottaa.

Osallisilla on koko kaavatyön ajan mahdollisuus antaa asemakaavatyöhön liittyvää palautetta sähköpostitse, kirjeitse tai puhelimitse kaavoituksesta vastaavalle kunnan edustajalle. Kaavan laatijaa voi myös tulla tapaamaan, sopimalla tapaamisajasta kuitenkin etukäteen. Tarvittaessa kaavatyön aikana käydään työneuvottelu Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) kanssa.

Vuorovaikutus aloitusvaiheessa

Asemakaavatyökäynnistyy kaavatyön kuuluttamisella vireille, työn ohjelmoinnilla sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadinnalla (MRL 63 §).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voi tutustua myös kunnan internet-sivuilla koko kaavaprosessin ajan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan julkisesti nähtäville Kuntalaan ja Söderkullan kirjastolle 30 päivän ajaksi.

Valmisteluvaiheessa järjestetään vuorovaikutustilaisuus suunnittelualueen naapuruston asukkaille ja muille toimijoille.

Växelspej

Planläggningsförfarandet samt informationen om utgångspunkterna, målen och eventuella alternativ för planeringen ska ordnas så att intressenterna har möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planläggningen och skriftligen eller muntligen uttala sin åsikt om saken (MarkByggl, 62 §).

Intressenterna har under hela planläggningsarbetets gång möjlighet att ge respons angående detaljplanarbetet per e-post, brev eller telefon till kommunens representant som svarar för planläggningen. Man kan också komma och träffa planens beredare, bara man kommer överens om en besöks- tid på förhand. Under planarbetets gång förhandlar kommunen vid behov med Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen).

Växelspej i startskedet

Detaljplanarbetet startar när planarbetet kungörs anhängigt, arbetet planeras samt programmet för deltagande och bedömning utarbetas (63 § MarkByggl).

Programmet för deltagande och bedömning kan även läsas på kommunens webbsidor under hela planprocessen. Programmet för deltagande och bedömning hålls offentligt framlagt i 30 dagar på Sockengården och Söderkulla bibliotek.

I beredningsskedet ordnas ett tillfälle för växelspej avsett för dem som bor i planeringsområdets grannskap och andra aktörer.

Vuorovaikutus valmisteluvaiheessa

Omakotitaloalueen laajentamista tutkitaan luonnosvaiheessa erilaisten vaihtoehtojen avulla. Samalla varmistetaan, että löydetään pienimittakaavainen, maastoon hyvin sopeutuva lisärakentamisen vaihtoehto, joka huomioi alueen luonto- ja virkistysarvot.

Luonnosaineisto asetetaan julkisesti nähtäville Nikkilän ja Söderkullan kirjastolle 30 päivän ajaksi. Osallisilla ja kunnan jäsenillä on mahdollisuus esittää mielipiteensä kaavaluonnoksesta ja mahdollisesta muusta kaavan valmisteluaineistosta nähtävillä olon aikana (MRL 62 § ja MRA 30 §). Viranomaistahoilta ja tarvittavilta muilta tahoilta (esim. yhdistyksiltä) pyydetään valmisteluaineistosta lausunnot.

Valmisteluaineiston nähtävillä ollessa järjestetään ns. valmisteluvaiheen kuuleminen. Tässä kaikille avoimessa yleisötilaisuudessa esitellään kaavaluonnosta ja muuta valmisteluaineistoa, ja osallisilla on mahdollisuus esittää niitä koskevia kannanottoja sekä käsityksiä suunnitelman vaikutuksista.

Vuorovaikutus ehdotusvaiheessa

Asemakaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi (MRL 65 § ja MRA 27 §). Nähtävilläoloaikana osalliset voivat jättää kaavaehdotuksesta kirjallisen muistutuksen. Tarvittavilta viranomais- tahoilta pyydetään kaavaehdotuksesta lausunnot (MRA 28 §). Muistutuksiin ja lausuntoihin annetaan

Växelvekan i beredningsskedet

En utvidgning av området för egna- hemshus undersöks i utkastskedet genom olika alternativ. Samtidigt försäkras man sig om att det hittas ett småskaligt alternativ för tilläggsbyg- gande, som passar bra in i terrängen och beaktar områdets natur- och rekreationsvärden.

Utkastmaterialet läggs fram offentligt i Nickby och Söderkulla bibliotek i 30 dagar. Intressenterna och kommun- medlemmarna har möjlighet att fram- föra sina åsikter om planutkastet och eventuellt annat beredningsmaterial för planen under framläggningstiden (62 § MBL och 30 § MBF). Utlåtanden om beredningsmaterialet begärs av myndigheter och andra berörda (t.ex. föreningar).

I beredningsskedet upprättas ett planutkast för planområdet. Under den tid som beredningsmateri- alet är framlagt ordnas s.k. hörande i berednings- skedet. I detta möte som är öppet för allmänheten presenteras planutkastet och annat beredningsma- terial, och intressenterna har möjlighet att framföra sina ställningstaganden och uppfattningar om planens konsekvenser.

Växelvekan i förslagsskedet

Förslaget hålls offentligt framlagt under 30 dagar (MarkByggL, 65 § och MarkByggF, 27 §) och under den tiden har intressenterna rätt att göra en skrift- lig anmärkning mot planförslaget. Utlåtande om förslaget till detaljplan ska begäras av behövliga myndigheter (MarkByggF, 28 §). Kommunen ger sitt

kunnan perusteltu vastine.

Kaavaehdotukseen tehdään muistutusten ja lausuntojen perusteella mahdollisesti muutoksia ennen sen lopullista käsittelyä. Mikäli tehtävät muutokset ovat oleellisia, kaavaehdotus asetetaan uudelleen nähtäville. Jos muutoksia ei tarvita tai ne eivät ole olennaisia, korjattu asemakaavaehdotus viedään hyväksymiskäsittelyyn. Tarvittaessa järjestetään viranomaisneuvottelu.

Hyväksymisvaihe

Asemakaavan hyväksyy valtuusto maankäyttöjaoston ja kunnanhallituksen esityksestä. Valtuuston hyväksymispäätöksestä voi valittaa kirjallisesti Helsingin hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaavan hyväksymispäätös saa lainvoiman noin kuuden viikon kuluttua hyväksymisestä, mikäli siitä ei valiteta. Kaava tulee voimaan, kun siitä on kulutettu niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan.

motiverade bemötande till anmärkningarna och utlåtandena.

På basis av anmärkningarna och utlåtandena görs eventuella ändringar i planförslaget före den slutliga behandlingen. Om planförslaget ändras väsentligt ska det läggas fram på nytt. Om inga ändringar görs eller om de inte är väsentliga, behandlas det korrigerade planförslaget av mark användningssektionen som föreslår att det ska godkännas av kommunstyrelsen. Vid behov anordnas ett myndighetssamråd.

Godkännande

Fullmäktige godkänner detaljplanen enligt markanvändningssektionens och kommunstyrelsen förslag. Man kan besvära sig över fullmäktiges beslut till Helsingfors förvaltningsdomstol och vidare till högsta förvaltningsdomstolen. Beslutet om planens godkännande vinner laga kraft cirka sex veckor efter beslutet, ifall inget besvär över beslutet lämnats. Planen träder i kraft då den har kungjorts så som kommunala tillkännagivanden i kommunen publiceras.

Alustava aikataulu

Kaavatyön tavoitteellisen aikataulun mukaisesti osallisten kannalta tärkeimmät osallistumis- ja vuorovaikutusajankohdat ovat seuraavat:

Preliminär tidtabell

De viktigaste tidpunkterna för deltagande och växelverkan är enligt den målinriktade tidtabellen för planarbetet följande:

Tiedottaminen

Kaavatyön etenemisestä tiedotetaan laajimminkunnan verkkosivuilla, jossa julkaistaan kaavaa koskevaa aineistoa. Kaavoitusta koskevia tietoja löytyy osoitteesta www.sipoo.fi/asemakaavat

Lähtökohtana tiedottamisessa on, että niillä, joita kaavatyö koskee on mahdollista seurata suunnittelua ja osallistua siihen. Kaavan etenemisen ja osallistumisen kannalta tärkeistä vaiheista ilmoitetaan paikallislehdissä (Sipoon Sanomat ja Östnyland), kunnan internet-sivuilla ja virallisella ilmoitustaululla Kuntalassa.

Asemakaavaehdotuksesta kirjallisen muistutuksen tehneille ja yhteystietonsa jättäneille toimitetaan kunnan perusteltu kannanotto (ns. vastine) muistutukseen. Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille kunnan jäsenille ja muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kaavan nähtävillä ollessa kirjallisesti pyytäneet ja ovat jättäneet yhteystietonsa.

Kuulutukset

Kaavaa koskevat kuulutukset julkaistaan Sipoon kunnan ilmoituslehdissä (Sipoon Sanomat ja Östnyland), Sipoon kunnan internet-sivuilla (www.sipoo.fi) ja ilmoitustaululla (Kuntala).

Information

Information om planläggningsarbetets framskridande publiceras på kommunens webbplats där materialet som berör planen finns åskådligt. Information om planläggningen finns på adressen www.sibbo.fi/detaljplaner

Utgångspunkten i informationen är att de som berörs av planarbetet ska ha möjlighet att följa med planeringen och delta i den. Om skeden som är viktiga med tanke på planens framskridande och deltagande annonseras i lokaltidningarna (Sipoon Sanomat och Östnyland), på kommunens webbplats och på den officiella anslagstavlan i Sockengården.

De som gjort en anmärkning mot detaljplanförslaget och som skriftligen har begärt det och samtidigt uppgett sin adress ska underrättas om kommunens motiverade ställningstagande (bemötande) till den framförda anmärkningen. Information om godkännande av planen sänds till de kommunmedlemmar samt de som gjort en anmärkning och som när planen var framlagd begärde det skriftligen och samtidigt uppgav sin adress.

Kungörelser

Kungörelser om planen publiceras i Sibbo kommuns annonstidningar (Sipoon Sanomat och Östnyland), på Sibbo kommuns webbplats (www.sibbo.fi) och på anslagstavlan (Sockengården).

Yhteyshenkilöt / Förfrågningar

Lisätietoja asemakaavatyöstä antaa /

Tilläggsuppgifter om detaljplaneändringen ges av:

Sipoon kunta / Sibbo kommun:

Jarkko Lyytinen

asemakaavapäällikkö / detaljplanchef

puh. 050 409 3957, jarkko.lyytinen@sipoo.fi

Postiosoite / Postadress:

Sipoon kunta, Kehitys- ja kaavoituskeskus,

PL 7, 04131 Sipoo

Ramboll Finland Oy

Eveliina Könttä

kaavoitusarkkitehti / planläggningsarkitekt

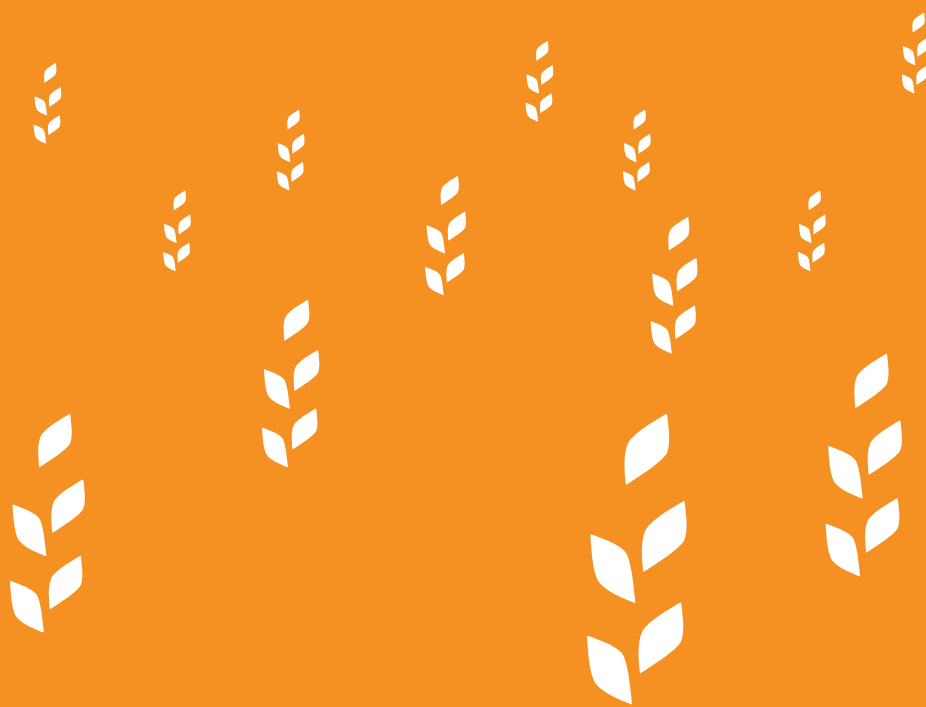
puh. 040 630 0480

eveliina.kontta@ramboll.fi

Kaavoitusyksikkö

Niemenkatu 73

15140 Lahti

SIPOO
SIBBO

SIPOON TAASJÄRVI IV -ALUEEN LAAJENNUKSEN LUONTOSelvitys

Esa Lammi & Marko Vauhkonen

20.10.2017

SIPOON TAASJÄRVI IV -ALUEEN LAAJENNUKSEN LUONTOSELVITYS

Sisällys

1 Johdanto	3
2 Aineisto ja menetelmät	3
2.1 Lähtöaineisto	3
2.2 Maastotyöt	3
3 Tulokset	7
3.1 Luonnonolot ja kasvillisuus	7
3.2 Arvokkaat luontokohteet	10
3.3 Pesimälinnusto	10
3.4 Lepakot	11
3.5 Muut luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit	13
3.6 Muut merkittävät lajit	13
4 Yhteenveto ja suositukset	14
5 Lähteet ja kirjallisuus	14

Kansi: Taasjärvi IV:n laajennusalue on lähes kokonaan nuorta metsää, mutta alueen koilliskulmassa on vanhempaa, väljäksi harvennettua kuusisekametsää.

Ilmakuvat ja pohjakartat © Maanmittauslaitos.

Valokuvat © Esa Lammi.

1 JOHDANTO

Sipoon kunta laatii asemakaavaa Söderkullassa sijaitsevalle Taasjärvi IV -nimiselle alueelle. Kaavoitusta varten tehtiin luontoselvitys vuosina 2015 ja 2016 (Lammi ym. 2016). Sipoon kunta on päättänyt laajentaa asemakaavoitettavaa aluetta itään päin ja tilasi keväällä 2017 tämän laajennusalueen luontoselvityksen Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:ltä. Työn ovat tehneet biologit FM Esa Lammi ja FM Marko Vauhkonen.

2 AINEISTO JA MENETELMÄT

2.1 Lähtöaineisto

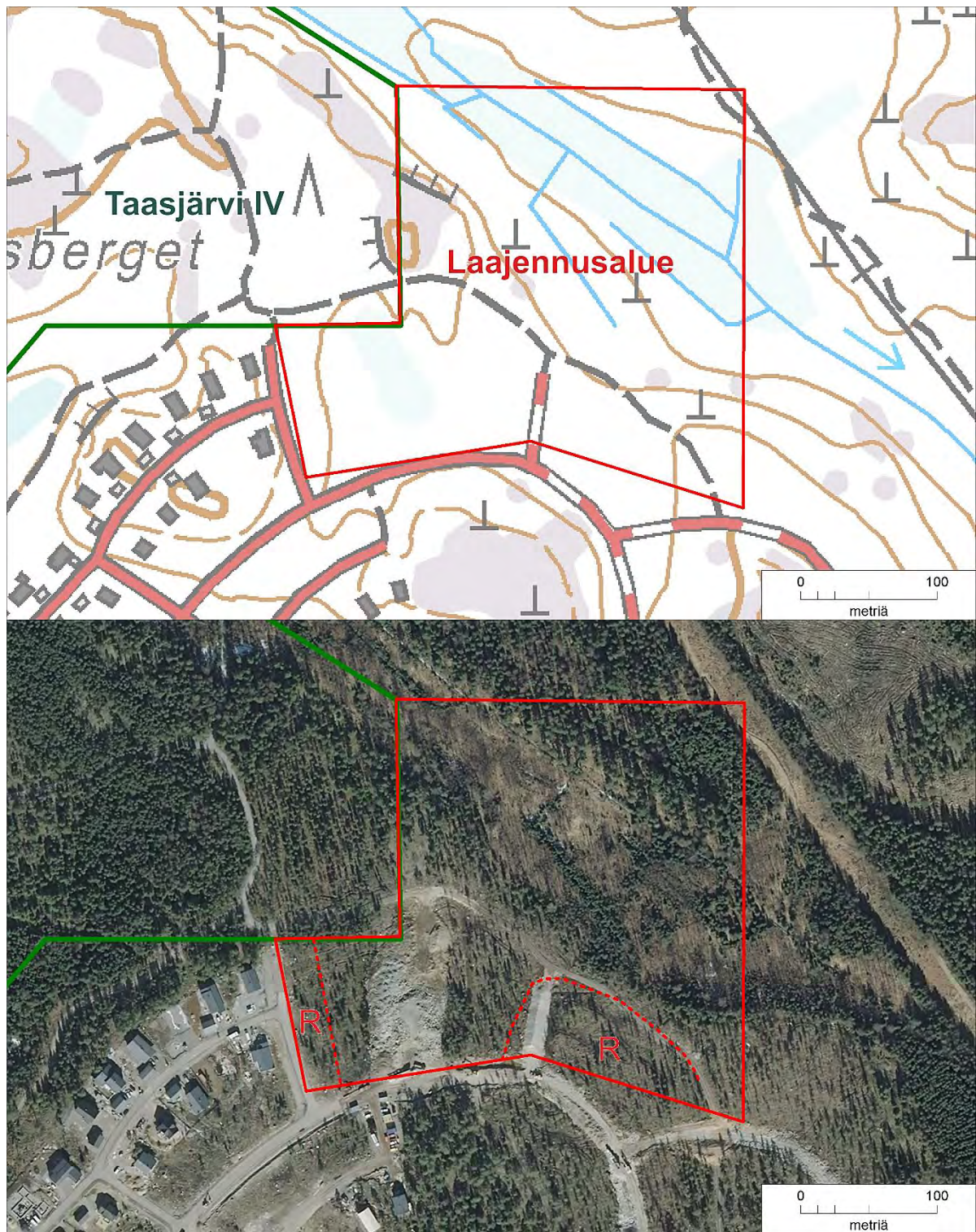
Selvityskohteena oli Taasjärven pohjoispuolella sijaitseva Taasjärvi IV -nimisen asemakaava-alueen laajennus. Laajennusalue on rakenteilla olevan pientaloalueen pohjoispuolella ja sen pinta-ala on 7,7 hehtaaria (kuva 1). Aiemmin tutkittu kaava-alue (Lammi ym. 2016) rajautuu lännen puolelta laajennusalueeseen. Selvitysalueen eteläisin osa on mukana vuonna 2009 valmistuneessa Taasjärvi II:n luontoselvitysraportissa (Tammelin 2009). Selvityksessä mainitaan alueelta kaksi pientä suota. Molempien puusto todetaan hakatuksi, eikä soilla todettu erityisiä luontoarvoja.

Koko Sipoon kattavassa lepakkokartoituksessa (Siivonen 2006) Taasjärvi on merkitty III arvoluokan lepakkoalueiksi. Järvellä esiintyi vesisiippaa, pohjanlepakkoa ja viiksisiippalajia. Laajennusalueelta on matkaa Taasjärven rannalle vajaat 400 metriä. Selvitysalueella koskevat luontotiedot tarkistettiin lisäksi ympäristöhallinnon rekistereistä. Aineistoissa ei ollut selvitysalueella koskevia tietoja.

2.2 Maastotyöt

Luontoselvityksen tavoitteena oli saada maankäytön suunnittelua varten riittävä kuva alueen luontoarvoista, erityisesti niistä eliölajeista ja luontotyypeistä, joiden huomioon ottamiseen on lainsäädännön tuomat velvoitteet. Työ koostui seuraavista osaselvityksistä: yleispiirteinen pesimälinnustoselvitys, lepakkoselvitys, liito-oravaselvitys sekä kasvillisuuden ja arvokkaiden luontokohteiden inventointi.

Selvitykset on tehty asemakaavatarkkuudella soveltaen mm. Södermanin (2003) ohjeita. Kaikissa maastotöissä käytettiin GPS-paikanninta (Garmin 60Cx tai 62s), jolla luontokohteet ja lajien havaintopaikat voitiin paikantaa riittävällä tarkkuudella.

Kuva 1. Taasjärvi IV -asemakaava-alueen laajennus kartta- ja ilmakuvapohjalla. Ilmakuvaan R-kirjaimella merkityille alueille on kuvan ottamisen jälkeen rakennettu omakotitaloja.

Pesimälinnusto

Yleispiirteisen pesimälinnustaselvityksen tavoitteena oli selvittää ns. huomionarvoisten lajien (ks. jäljempänä) ja pesivälle linnustolle tärkeiden kohteiden esiintyminen alueella. Tällöin ei pyritä selvittämään yleisten lintujen parimääriä tai reviirien sijaintia. Inventoinnissa sovellettiin lintujen reviirikäyttäytymiseen perustuvaa kartoituslaskentamenetelmää (Koskimies & Väisänen 1988), jossa alue kierretään huolellisesti läpi ja havaitut linnut merkitään karttapohjalle. Laskennat tehtiin varhain aamulla, jolloin pesimäpaikoillaan oleskelevat linnut ovat parhaiten havaittavissa (laulu yms.).

Asemakaava-alueilla lintulaskenta tulisi toistaa eri aikaan muutolta saapuvien ja eri aikaan pesivien lintujen vuoksi vähintään kolme kertaa huhtikuun lopun ja kesäkuun puolivälin välisenä aikana. Laskennat tehtiin 28.4., 23.5. ja 16.6.2017.

Lintulaskennoissa kiinnitettiin erityistä huomiota seuraaviin huomionarvoisiin lajeihin:

- erityisesti suojeltavat ja muut uhanalaiset lajit
- alueellisesti uhanalaiset lajit
- silmälläpidettävät lajit
- lintudirektiivin liitteen I lajit
- Suomen erityisvastuulajit
- tikat lukuun ottamatta yleistä käpytikkaa
- petolinnut
- merkittävien elinympäristöjen, esim. lehtojen ja vanhojen metsien, ilmentäjälaajat.

Laskennoissa merkittiin muistiin kaikki tavatut lintulajit ja kartalle kaikki huomionarvoiset lintulajit käyttämällä Helsingin yliopiston eläinmuseon ohjeen mukaisia merkintätapoja. Tulokset tulkittiin ns. maksimiperiaatteen mukaisesti, jolloin reviiriksi tulkittiin yksikin pesintää ilmaiseva havainto (pää)muuttokauden jälkeen lajille sopivassa ympäristössä. Linnustonselvityksen teki Marko Vauhkonen.

Liito-orava

Liito-oravien inventointi perustuu lajin helposti tunnistettaviin papanoihin, jotka ovat löydettävissä liito-oravan käyttämien ruokailupuiden tai pesä- ja suojauiden tyviltä lopputalvella ja keväällä. Myöhemmin jätökset maatuvat nopeasti. Ympäristöhallinnon ohjeiden mukaan liito-oravia voidaan luotettavasti inventoida vain keväällä. Liito-oravan inventointi Taasjärvi IV:n laajennusalueella tehtiin 28.4.2017. Työstä vastasi Marko Vauhkonen.

Inventointi tehtiin Sierlan ym. (2004) julkaisun ohjeiden mukaisesti. Liito-oravan jätöksiä etsittiin sopivien pesä-, suoja- ja ruokailupuiden tyviltä. Näitä ovat mm. kolopuut ja kookkaat kuuset sekä lehtipuut, etenkin haavat ja lepät. Mahdolliset jätöslöydöt paikannetaan GPS-laitteella. Jätöslöytöjen ja puuston rakenteen perusteella rajataan mahdolliset liito-oravan elinpiirit sekä lisääntymis- ja levähdyspaikat. Lisäksi arvioidaan liito-oravan käyttämiä tai lajille mahdollisia puustoisia kulkuyhteyksiä ympäröiville metsäalueille.

Lepakot

Lepakot ovat Suomen oloissa aktiivisia tavallisesti toukokuusta syys–lokakuuhun. Ne käyttävät mm. ruokailuun eri alueita kesän eri vaiheissa, minkä vuoksi lepakkokartoitus tulee toistaa eri ajankohtina, alku-, keski- ja loppukesällä. Lepakkoselvitys tehtiin selvitysalueella kesä–elokuussa kolmena yönä (7.–8.6., 21.–22.7. ja 22.–23.8.2017), joilla jokaisella alue kierrettiin läpi sääoloiltaan sopivana tyynenä poutayönä. Havainnointia ei tehty laajemmilla aukeilla, jotka ovat lepakoille sopimattomia elinympäristöjä.

Maastotöiden tavoitteena oli selvittää alueen lepakkolajistoa ja eri lajien runsautta, paikallistaa lepakoille tärkeät saalistusalueet sekä niille johtavat mahdolliset kulkureitit. Lisäksi etsittiin valoisana aikana lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi sopivia kohteita luonnonkoloista. Mahdollisista kohteista saatiin tietoja liito-oravaselvityksessä.

Lepakkoselvityksessä jalkaisin kuljettavat kartoitusreitit suunniteltiin etukäteen mm. teitä ja polkuja hyödyntäen. Varsinainen kartoitus aloitettiin noin puoli tuntia auringonlaskun jälkeen. Aktiivikartoituksessa reittejä pitkin käveltiin rauhallisesti ja lepakoita kuunneltiin kannettavan ultraääni-ilmaisimen eli lepakkodetektorin (Pettersson D240x) avulla. Laitteella voidaan havaita lepakoiden päästämät korkeataajuiset kaikuluotausäänet. Hyvältä vaikuttavilla saalistusalueilla pysähdeltiin ja lepakoita havainnoitiin tarkemmin.

Lepakkohavainnot kirjattiin ylös ja paikannettiin. Selvityksessä käytettiin tarvittaessa tallenninta, jolla lepakoiden ääniä voidaan tallentaa muistikortille myöhempäälle analyysille tai määrityksen varmistamista varten. Todetut lepakoiden käyttämät alueet luokiteltiin ja arvotettiin Suomen Lepakkotieteellisen yhdistyksen (2012) ohjeen mukaisesti (luokat I–III).

Kasvillisuus sekä arvokkaat luontotyyppit, -kohteet ja lajiesiintymät

Kasvillisuutta, luontotyyppejä ja arvokkaita luontokohteita inventoitiin 3.8.2017, jolloin koko selvitysalue käveltiin kattavasti läpi lukuun ottamatta pihamaita ja rakenteilla olevia alueita. Alueelta laadittiin kasvillisuuteen ja maankäyttöön perustuva osa-aluejako. Osa-alueilta kirjattiin muistiin luonnonolojen yleiskuvaus, runsaimmat kasvilajit ja mahdolliset merkittävät lajit.

Maastossa tarkistettiin arvokkaiden luontokohteiden (mm. luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisten suojeltujen luontotyyppien, vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisten pientä vesikohteiden, metsälain 10 §:n mukaisten elinympäristöjen, Suomessa uhanalaisten luontotyyppien sekä mahdollisten muiden arvokkaiden luontokohteiden) esiintyminen. Lisäksi huomioitiin mahdolliset LAKU- (Salminen & Aalto 2012) tai METSO-kriteerit (Syrjänen ym. 2016) täyttävät kohteet.

Maastotöissä kiinnitettiin huomiota merkittävien eliölajien (EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajit, erityisesti suojeltavat, valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaiset lajit, silmälläpidettävät sekä muut vaateliaat tai harvinaiset lajit) esiintymiseen ja arvioitiin niiden kannalta tärkeät elinympäristöt.

Kasvillisuus- ja luontokohdeinventoinnista vastasi Esa Lammi.

3 TULOKSET

3.1 Luonnonolot ja kasvillisuus

Laajennusalue jakautuu kahteen erilaiseen osaan. Alueen läpi itä-länsisuunnassa kulkevan ulkoilutien eteläpuolinen alue on täysin puutonta ja osa siitä on hiljattain rakennettua omakotialuetta. Ulkoilutien pohjoispuolinen osa on metsämaastoa, jonka keskellä on soistunut, ojitettu notkelma. Alueelta erottiin viisi osa-aluekuviota (kuva 2), joiden luonnonoloja kuvataan seuraavassa.

Osa-alue 1

Osa-alueen puusto on hakattu kokonaan pois ja alueen itäosaan on rakenteilla pientaloalue (kuva 3). Alueen länsipuoliskossa on suon päälle tehty viitisen metriä korkea täyttömaaharjanne. Sen kasvilajisto on tuoreille joutomaille tyypillistä, mm. savikoita, maitohorsmaa, ukontatarta, komealupiinia, pujoa, pietaryrttiä ja hietakastikkaa. Harjanteen länsipuolella on uusia omakotiloja.

Osa-alue 2

Aukeaksi raivatun rakentamisalueen pohjoispuolinen metsänreuna on harvennettua, noin 25 vuoden ikäistä koivikkoa. Metsänreunassa kasvaa myös varttuvia mäntyjä. Pensaskerroksessa on pihlajia, koivuja ja siellä täällä katajia. Aluskasvillisuus koostuu tuoreen kankaan lajeista. Siihen kuuluvat mm. mustikka, puolukka ja metsälauha. Notkelmaan viettävässä osa-alueen pohjoisreunassa on lehtomaisen kankaan kasvillisuutta, kuten käenkaalia, kieloa, nuokkuhelmikkää ja metsäkastikkaa.

Osa-alue 3

Pieni kallioharjanne, jonka itäpuolisessa rinteessä on harvennettua tuoreen kankaan männikköä. Alueelle on harvennuksen jälkeen kasvanut tiheää koivuvesakkoa (kuva 4). Kallioharjanteen pohjoisrinteessä on kuusen ja männyn muodostamaa sekametsää. Osa-alueen länsireunassa sijaitseva kallioharjanteen laki on karua, jäkäläpeitteistä avokalliota. Sen muuta kasvilajistoa ovat kanerva, ahosuolaheinä, kalliohatikka, kiolo ja metsälauha. Harjanteen pohjoispäässä on pieni esiintymä silmälläpidettävää (NT; ks. Rassi ym. 2010) jäkkiä. Jäkki on harvinaistunut ke-tojen ja niittyjen heinä, joka tulee toimeen myös avokallioilla. Kallioalueen puusto on vaihtelevan ikäistä mäntyjä ja koivua.

Kuva 2. Raportissa kuvatut osa-alueet.

Kuva 3. Näkymä osa-alueen 1 täyttömaa-alueelta itään päin.

Kuva 4. Harvennettua männikköä osa-alueella 3. Taustalla laajennusalueen uusia omakotitaloja.

Kuva 5. Selvitysalueen ojitettu keskiosa on nuorta ja paikoin hankalakulkuista lehtimetsiköä.

Kuva 6. Koillisosan kuusi-sekametsä on varttunut, mutta harvennettu.

Osa-alue 4

Laajennusalueen keskiosan notkelman puusto on kaadettu noin 20 vuotta sitten. Notkelma on samalla ojitettu. Puusto on nykyisin kymmenmetristä tiheää koivikko (kuva 5), jossa kasvaa sekapuuna mäntyä ja nuoria kuusia. Ylispuiksi on jätetty joitakin kookkaita koivuja. Aluskasvillisuudessa vallitsevat mustikka, kielo, sananjalka, kultapiisku ja metsäkastikka. Kosteimmilla paikoilla ojien varsilla kasvaa myös hiirenporrasta, metsäalvejuurta, metsäkortetta, käenkaalia, lillukkaa, suo-ohdaketta, jänönsalaattia, korpikastikkaa ja muutama tervaleppä.

Osa-alue 5

Laajennusalueen koilliskulmassa on valoisaa, harvennettua kuusisekametsää (kuva 6). Puusto on varttunutta, mutta vanhaa puustoa ja lahoppuustoa ei ole paria tuulenskaatamaa runkoa lukuun ottamatta. Kenttäkerroksessa on lehtomaisen kankaan lajistoa, mm. käenkaalia, mustikkaa, oravanmarjaa ja metsäkastikkaa. Osa-alueen itäisin pää on kosteapohjaista ja kasvillisuudessa on ruohokorven lajistoa, kuten metsäkortetta, metsäalvejuurta, ranta-alpia, vadelmaa ja lehtotesmaa. Korpimaisella alueella on muutama vanha oja, jotka ovat kuivattaneet sitä.

3.2 Arvokkaat luontokohteet

Selvitysalue on tehokkaassa talouskäytössä ollut metsämaastoa ja hiljattain käyttöön otettua rakentamisaluetta. Kasvisto on tavanomaista kangasmetsien ja ojitettujen korpien lajistoa. Uhanalaisia kasvilajeja ei todettu. Laajennusalueen länsireunassa olevalla pikkukalliolla on alle neliömetrin kokoinen laikku silmälläpidettävää jäkkiä.

Alueella ei ole kohteita, jotka täyttäisivät luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisten suojeltujen luontotyyppien tai vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamien pienvesikohdeiden kriteerit. Alueella ei ole Suomessa uhanalaisia tai silmälläpidettäviä luontotyyppiejä (Raunio ym. 2008a, b), eikä myöskään METSO-ohjelman kriteerit (Syrjänen ym. 2016) tai maakunnalliset LAKU-kriteerit (Salminen & Aalto 2012) täyttäviä kohteita. Alueelta ei ole rajattavissa mitään arvokkaita luontokohteita.

Alueen luoteispuolella runsaan 500 metrin päässä sijaitseva Stormossenin suo on luonnonsuojelualueena rauhoitettu kohde. Taasjärvi IV:n laajennus ei sijaitse Stormossenin valuma-alueella, eikä mahdollinen maankäytön muuttuminen vaikuta suojeltuun suohon.

3.3 Pesimälinnusto

Selvitysalueen pesimälinnustoon kuului kolmen laskentakerran perusteella kaikkiaan 26 lintulajia (taulukko 1). Kaikki alueella tavatut lintulajit ovat yleisiä ja seudulla tavallisia pesimälintuja (Solonen ym. 2010, Valkama ym. 2011).

Alueella tavattiin yksi ns. Punaisen kirjan laji: punatulkku. Vaarantuneeksi luokitellun (Tiainen ym. 2016) punatulkun reviiri todettiin osa-alueella 6. Punatulkkua ei ole säädetty luonnonsuojeluasetuksella uhanalaiseksi lajiksi. Lisäksi osa-alueella 4 havaittiin pyy, joka on EU:n lintudirektiivin liitteen I laji.

Taulukko 1. Selvitysalueen lintulaskennoissa vuonna 2017 havaitut, pesimälinnustoon kuuluviksi tulkitut lajit. Status-sarakkeen selite: VU = vaarantuneeksi luokiteltu laji (Tiainen ym. 2016) ja dir = EU:n lintudirektiivin liitteen I laji.

Laji	Status	Laji	Status
harmaasieppo		peippo	
hernekerttu		punakylkirastas	
hippiäinen		punarinta	
keltasirkku		punatulkku	VU
kirjosieppo		pyy	dir
käpytikka		rautiainen	
laulurastas		räkättirastas	
lehtokerttu		sepelkyyhky	
lehtokurppa		sinitiainen	
metsäkirvinen		talitiainen	
mustarastas		tiltalti	
närhi		vihervarpunen	
pajulintu		västaräkki	

Tulosten perusteella ei selvitysalueelta voida erottaa linnustollisesti tärkeitä osa-alueita tai kohteita.

3.4 Lepakot

Selvitysalueella tehtiin havaintoja kahdesta lepakkolajista: pohjanlepakosta ja viiksisiippalajista (viiksisiippa tai isoviiksisiippa). Havaintomäärät jäivät kuitenkin hyvin pieniksi: pohjanlepakosta tehtiin kesän aikana yhteensä kuusi havaintoa ja viiksisiippalajista vain kaksi havaintoa (kuva 7). Lähes kaikki havainnot tehtiin osa-alueella 5; vain yksi pohjanlepakohavainto tehtiin osa-alueella 3.

Pohjanlepakoita havaittiin vain kesä- ja heinäkuun käynneillä. Viiksisiippalajin havainnot tehtiin elokuussa. Esiintymiskuva vastaa Taasjärvi IV -alueella todettua (Lammi ym. 2016) ja johtuu ilmeisesti seudun metsissä tarjolla olevan ravinnon määrästä ja laadusta.

Kuva 7. Aktiiviseurannassa kaikilla käynneillä tehdyt lepakkohavainnot. Punainen ympyrä = pohjanlepakko ja vihreä ympyrä = viiksisieppalaji.

Lepakoille tärkeät alueet

Alueiden arvo lepakoiden kannalta luokitellaan seuraavia periaatteita noudattaen (Suomen Lepakkotieteellinen yhdistys 2012):

Luokka I: Lisääntymis- tai levähdyspaikka. Hävittäminen tai heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulaissa.

Luokka II: Tärkeä ruokailualue tai siirtymäreitti. Maankäytössä tulee ottaa huomioon alueen arvo lepakoille (EUROBATS-sopimus).

Luokka III: Muu lepakoiden käyttämä alue. Maankäytössä tulee ottaa huomioon alueen arvo lepakoille mahdollisuuksien mukaan.

Luokka I: Lisääntymis- ja levähdyspaikat

Lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikat voivat olla muun muassa rakennuksissa, pöntöissä tai puun koloissa ja halkeamissa.

Selvitysalueelta ei löydetty luokkaan I kuuluvaa lepakoiden lisääntymis- tai levähdyspaikkaa.

Luokka II: Tärkeät ruokailualueet ja siirtymäreitit

Tärkeäksi ruokailualueeksi katsotaan alue, jolla esiintyy säännöllisesti saalistavia lepakoita tai runsaasti saalistavia lepakoita tiettyyn aikaan, varsinkin jos aluetta käyttää useampi laji. Tärkeä siirtymäreitti on todettu tai arvioitu reitti ruokailu- ja/tai piilopaikkojen välillä.

Selvitysalueelta ei rajattu luokkaan II kuuluvia kohteita.

Luokka III: Muut lepakoiden käyttämät alueet

Tähän luokkaan kuuluvat alueet ovat lepakoiden käyttämiä, mutta laji- ja/tai yksilömäärät ovat pienemmät kuin luokan II alueilla ja luontotyytit näillä alueilla eivät välttämättä ole yhtä sopivia lepakoille.

Selvitysalueen osa-alue 5 (ks. kuva 2) voidaan kokonaisuudessaan katsoa luokan III kohteeksi.

3.5 Muut luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit

Alueelta ei löydetty liito-oravan jätöksiä kevään 2017 inventoinnissa. Liito-oravan puuttuminen alueelta ei ole kovin yllättävää, sillä Sipoon liito-oravakanta on harva, eikä lähialueeltakaan ole Uudenmaan ELY-keskuksen rekisterissä olevia liito-oravahavaintoja. Selvitysalueella on vain vähän liito-oravan elinympäristöksi sopivaa metsää.

Aiemmin tutkitulla Taasjärvi IV:n alueella arvioitiin olevan kirjoverkkoperhoselle sopivaa elinympäristöä (Lammi ym. 2016). Lajin esiintymistä Taasjärven alueella ei ole inventoitu. Laajennusalueella ei ole kallioalueita tai kangasmetsiä, joissa kasvaisi runsaasti kirjoverkkoperhosen ravintokasveja kangas- ja metsämitikkaa. Lajin esiintyminen selvitysalueella on epätodennäköistä.

Selvitysalueella ei ole muille luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeille (mm. eräät sudenkorennot, viitasammakko) hyvin sopivia elinympäristöjä, joissa niiden esiintyminen olisi todennäköistä.

3.6 Muut merkittävät lajit

Ainoa alueelta tavattu huomionarvoinen kasvilaji on silmälläpidettävä jäkki, jota on pieni esiintymä laajennusalueen länsireunan kalliolla (osa-alue 3).

Alueella ei todettu muiden uhanalaisten, silmälläpidettävien (Rassi ym. 2010) tai muiden huomionarvoisten eläinlajien esiintymiä lukuun ottamatta alaluvussa 3. käsiteltyjä lintulajeja. Alueella ei arvioitu olevan sellaisia elinympäristöjä tai kohteita, joissa muiden huomionarvoisten eliölajien esiintyminen olisi todennäköistä.

4 YHTEENVETO JA SUOSITUKSET

Taasjärvi IV:n laajennusalueen metsäisten osien puusto on enimmäkseen melko nuorta ja soistuneet alueet on ojitettu. Selvitysalueella ei ole merkittäviä luontokohteita, jotka tulisi huomioida alueen kaavoituksessa ja maankäytössä.

Selvitysalueelta tehtiin vain vähän havaintoja huomionarvoisista lintulajeista ja lepakoista. Osa-alue 5 (ks. kuva 2) luokiteltiin luokan III lepakkoalueeksi, joka voidaan ottaa maankäytön suunnittelussa huomioon mahdollisuuksien mukaan. Alueen länsiosan kalliolta (osa-alue 3) tavattu jäkki tulee toimeen avoimilla kallioilla ja kestää melko hyvin tallausta. Jäkkiesiintymä säilynee, jos kallioalue säilyy.

5 LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

- Koskimies, P. & Väisänen, R. A: 1988: Maalintujen kartoituslaskentaohjeet. – Teoksessa: Koskimies, P. & Väisänen, R. A. (toim.): Linnustonseurannan havainnointiohjeet. 2. painos. – Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki, ss. 58–70.
- Lammi, E., Hagner-Wahlsten, N. & Vauhkonen, M. 2016: Sipoon Taasjärvi IV -asemakaava-alueen luontoselvitys. – Ympäristösuunnittelu Enviro Oy. 22 s.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017:1–278.
- Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus. Punainen kirja 2010. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.
- Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.) 2008a: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 1. Tulokset ja arvioinnin perusteet. – Suomen ympäristö 8/2008:1–264.
- Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.) 2008b: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2. Luontotyyppien kuvaukset. – Suomen ympäristö 8/2008:1–572.
- Salminen, J. & Aalto, S. 2012: Luonnonympäristöjen arvottamisen kriteeristö Uudellemaalle (LAKU). Loppuraportti. – Uudenmaan liiton julkaisuja E 119:1–53.
- Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. – Suomen ympäristö 742:1–113.
- Siivonen, Y. & Wermundsen, T. 2006: Sipoon lepakkokartoitus 2006. – Kartoitusraportti.
- Solonen, T., Lehikoinen, A. & Lammi, E. (toim.) 2010: Uudenmaan linnusto. – Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa, Helsinki. 509 s.

- Suomen Lepakkotieteellinen yhdistys 2012: Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry:n suositus lepakkokartoituksista luontokartoittajille, tilaajille ja viranomaisille. 7 s.
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016: Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnon-tieteelliset valintaperusteet 2016–2025. – Ympäristöministeriön raportteja 17/2016:1–75.
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. – Ympäristöopas 109:1–196.
- Tammelin, H. 2009: Taasjärvi II:n asemakaavan luontoselvitys. – T:mi Ekologinen ympäristökartoitus.
- Tiainen, J., Mikkola-Roos, M., Below, A., Jukarainen, A., Lehtikainen, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Sirkiä, P. & Valkama, J. 2016: Suomen lintujen uhanalaisuus 2015. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 49 s.
- Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: Suomen III Lintuatlas. – Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö, Helsinki. – Verkkosivustossa <<http://atlas3.lintuatlas.fi>>.

Vastaanottaja
Sipon kunta

Asiakirjatyyppi
Hulevesiselvitys

Päivämäärä
Marraskuu 2019

TAASJÄRVI IV

HULEVESIEN HALLINTASUUNNITELMA

TAASJÄRVI IV

Päivämäärä 25 / 11 / 2019
Laatija Ekaterina Shaydakova
Tarkastaja Marjo Valtanen
Hyväksyjä Marjo Valtanen
Kuvaus Suunnitelmaselostus

Viite 1510045828

Sisältö

1.	Johdanto	1
1.1	Hankkeen taustaa	1
1.2	Terminologia	1
2.	Suunnittelualan kuvaus	2
3.	Hulevesien hallinnan lähtökohdat ja reunaehdot	3
4.	Mitoitusperusteet	4
5.	Hulevesien hallinta	5
5.1	Suositus hulevesien hallinnan kaavamääräyksiksi	7
5.2	Rakentamisen aikaisten hulevesien hallinta	8
6.	Yhteenveto	9

LIITTEET

Piirustusnro	Nimi	Mittakaava	Päiväys
H01	Suunnitelmakartta	1:2000	25.11.2019

1. JOHDANTO

1.1 Hankkeen taustaa

Hulevesiselvitys on osa Taasjärven IV rakentamishankkeen kaavoitusvaiheen lisäselvitystä. Selvityksessä kuvataan hulevesien hallinnan nykytilanne sekä esitetään hulevesien hallintasuunnitelma kaavamuuotosalueelle.

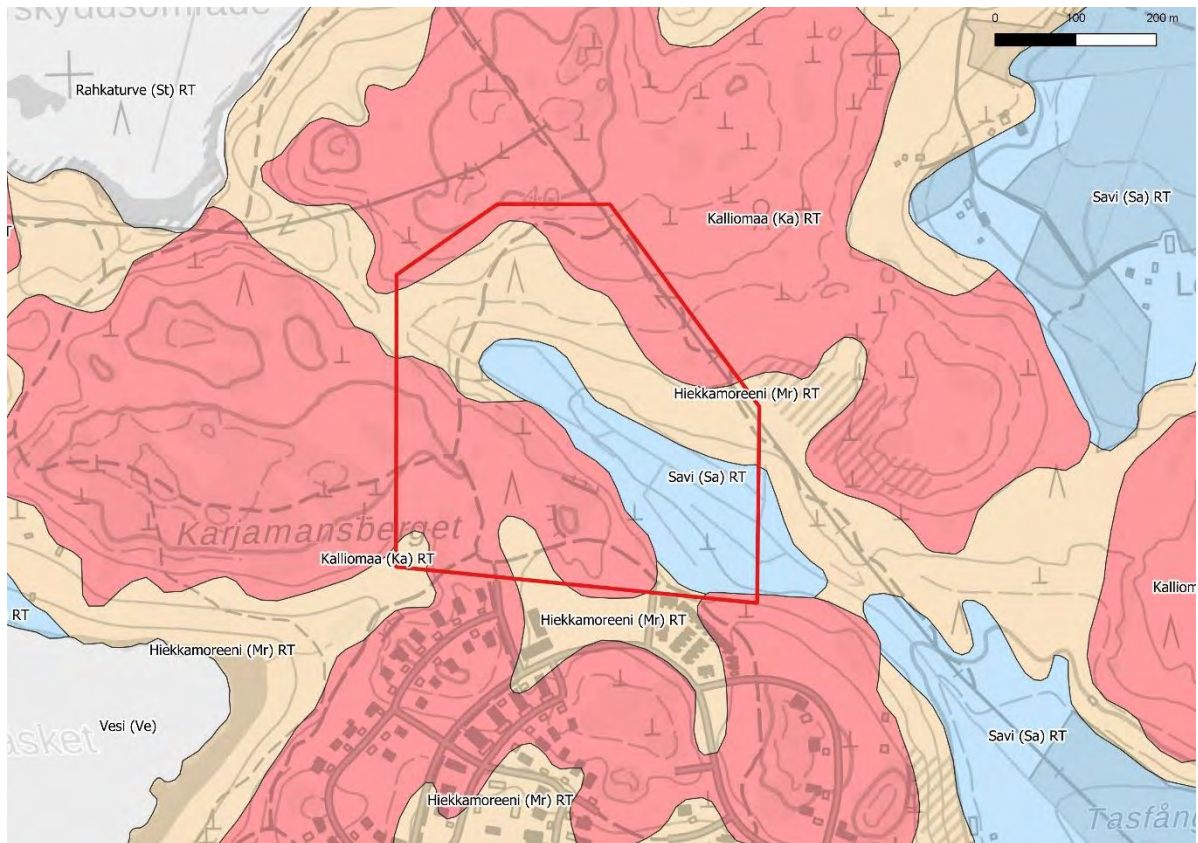
Hulevesien hallinnan prioriteetteina on Kuntaliiton hulevesioppaan (2012) mukaisesti hulevesien muodostumisen estäminen, hyödyntäminen ja käsittely syntypaikalla, viivytys ja poisjohtaminen mainitussa järjestyksessä.

Suunnitelma on laadittu ETRS-GK25-koordinaattijärjestelmässä ja N2000 korkeusjärjestelmässä.

1.2 Terminologia

Hulevesi	Maan pinnalta, rakennuksen katolta tai muilta vastaavilta pinnoilta pois johdettava sade- tai sulamisvesi.
Hulevesien hallinta-alue	Hulevesien määrälliseen ja/tai laadulliseen hallintaan varattu alue. Alueelle voidaan sijoittaa esimerkiksi biopidätysalue tai viivytysspainanne.
Avo-oja	Maahan kaivettu, peittämätön uoma, jonka tarkoitus on tietyn maa-alueen kuivattaminen tai kasteleminen tai muu veden johtaminen.
Avopainanne	Rakennettu avoin, loivareunainen ja yleensä kasvipeitteinen hulevesien johtamisrakenne.
Painanne	Ympäröivää maanpintaa alempi maaston kohta.
Hulevesilammikko ja hulevesikosteikko	Vesirakenne, johon hulevedet ohjataan joko pintavaluntana tai hulevesikosteikko imeytys- ja suodatinrakenteen kautta ja jonka tarkoituksena on toimia hulevesien kerääjänä, viivyttäjänä ja puhdistajana sekä maisemallisena aiheena.

Määrittelyt Kuntaliiton hulevesioppaan (2012) mukaisesti.

Kuva 2. Suunnittelualueen maaperä, GTK

Suunnittelualueelle on tulossa pientaloalue, jonka tonttikoko pientalojen osalta on noin 1000 m² ja tonttitehokkuus on $e=0,2-0,25$. Alueella tulee olemaan osittain päällystettyjä liikennöintialueita, pysäköintialuetta ja rakennusten kattopintaa, jotka kaikki ovat erittäin vähän vettä läpäiseviä. Tämän seurauksena alueella muodostuu nykyistä enemmän pintavaluntaa, koska viheralue pidättää enemmän hulevesiä kuin läpäisemättömät piha- ja kattopinnat.

3. HULEVESIEN HALLINNAN LÄHTÖKOHDAT JA REUNA-EHDOT

Asemakaavanmuutosalueella hulevesien hallinnan lähtökohtana ja reunaehtoina ovat:

- Asemakaavanmuutosta koskevat maankäyttöluonnokset ja asemakaavaehdotus;
- Hulevesien hallinnan prioriteetteina ovat Kuntaliiton hulevesihallinnan suunnitteluohjeiden mukaisesti *kiinteistöille aiheuttavien haittojen ehkäisy, hulevesien muodostamisen ehkäisy, hyödyntäminen ja käsittely syntypaikalla, hulevesien poisjohtaminen kiinteistöltä viivytävällä rakenteella*;
- lähtökohtaisesti suunnittelualueella syntyvät hulevedet pyritään viivytämään ja käsittelemään syntypaikoillaan mahdollisimman hyvin;
- Kaavalla ei aiheuteta haittaa alueen nykyisille tulvareiteille ja niiden toiminnalle;
- Vastaanottavalle vesistölle ei saa aiheuttaa hulevesistä johtuvia haitallisia vaikutuksia.

4. MITOITUSPERUSTEET

Suunnittelualueella käytettiin taulukossa 4.1 esitettyä mitoitusadetta. Käytetty sateen kesto valittiin sen perusteella, kuinka kauan veden virtaus laskennallisesti kestää valuma-alueen kauimmaisesta pisteestä tarkastelupisteeseen. Rankkuus ja kertymä määritettiin Rankkasateen ja taajamatulvat (RATU) -hankkeen tulosten (Suomen ympäristö 31/2008) mukaan ja niissä on huomioitu ilmastomuutoksesta aiheutuva 20 % lisäys.

Virtaamalaskentaa varten valuma-alueelle määritettiin valumakerroin sen maakäytön mukaan (taulukot 5.2 ja 5.3). Valumakertoimen ϕ , alueen pinta-alan A ja mitoitusateen rankkuuden i perusteella laskettiin muodostuva hulevesivirtaama Q seuraavasti:

$$Q = \phi * A * i$$

Mitoitussateella muodostuvat huleveden virtaamat ja kertymät on esitetty taulukossa 4.4.

Taulukko 4.1 Suunnittelualueella käytetty mitoitusade tulvatilanteille.

Tilanne	Toistuvuus	Kesto [min]	Sademäärä [mm]	Rankkuus [l/s/ha]
Alkuperäinen	Kerran 10 vuodessa	120	39	54

Taulukko 4.2 Käytetyt valumakertoimet maankäytön mukaan.

Maankäyttö	Valumakerroin
Tasainen metsämaasto	0,1
Kattopinta	0,8
Asfalttipäällyste	0,7

Taulukko 4.3 Osavaluma-alueiden pinta-ala ja keskimääräinen valumakerroin.

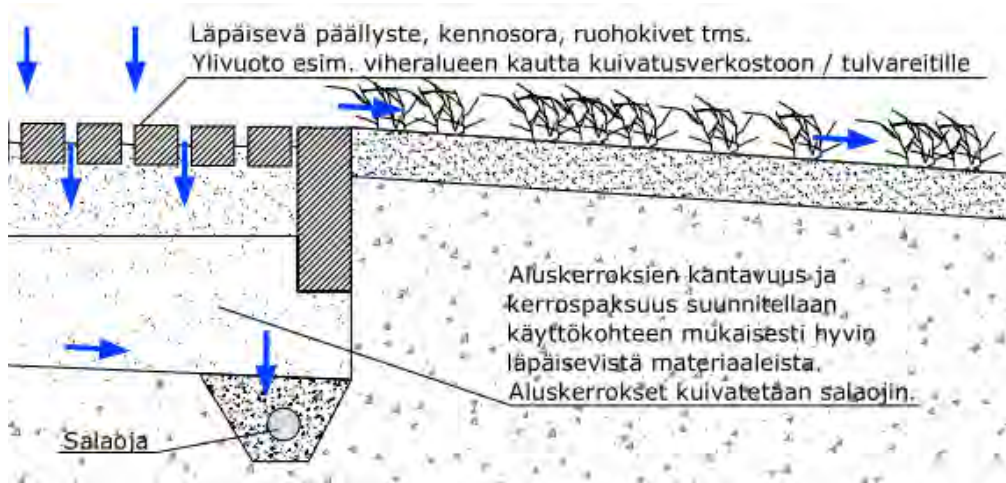
Alue	Pinta-ala [ha]	Keskimääräinen valumakerroin
VA1 (nykytilanne)	32	0,1
VA2 (rakennettu tilanne)	32	0,23

Taulukko 4.4 Valuma-alueen hulevesivirtaama ja kertymä nykytilanteessa rakentamisen jälkeen.

Alue	Nykytilan virtaama [l/s]	Tulevan tilan- teen virtaama [l/s]	Nykytilan kertymä [m ³]	Tulevan tilan- teen kertymä [m ³]
VA 1	171		1233	
VA 2		428		3082

5. HULEVESIEN HALLINTA

Suunnittelualueen osalta esitetään, että tontilla pyritään maksimoimaan läpäisevän pinnan osuus. Läpäiseviä pintoja ovat mm. viheralueet ja pysäköintialueiden läpäisevät päällysrakenteet (Kuva 3 & 4).

Kuva 3. Tyypikuva läpäisevästä pintarakenteesta pysäköintialueella.

Kuva 4. Läpäisevää päällystettä pysäköintialueella, Englanti.

Huleveden viivytysratkaisut mitoitettiin siten, että ne viivyttävät suunnittelualueen rakennetun tilanteen aiheuttaman hulevesivirtaaman lisäyksen.

Suunnitelmassa on esitetty, että suunnittelualueen hulevedet johdetaan hulevesilammikkoon (Kuva 5) tai kosteikkoon (Kuva 6), jolla on pysyvä vesipinta ja pysyvä ympäröivä viivytysalue. Lammikon/kosteikon hyötytilavuudeksi arvioitiin noin 70 %. Lammikon/kosteikon pysyväksi ve-

dentilavuudelle arvioidaan noin 500 m³. Rakenteen tarvittava tilavuus on tällöin 2404 m³ ja tarvittava tila on lammikon osalta noin 0,6 ha ja kosteikon osalta on noin 0,9 ha. Hulevesialueelta hulevedet ohjataan rummun kautta itäpäädyssä olevaan ojaan. Rummun ohjeellinen koko on 350 mm.

Tontille on esitetty viivytysrakenteen, hulevesiviemäröinnin ja painanteiden alustava sijainnit ovat suunnitelmakartalla H01. Putkiviemäröinnin sijasta hulevesien keräilyyn voidaan käyttää myös avo-oja, jolloin vesi viivyytyy ja veden laatu paranee putkiverkoston verraten. Näillä hulevesien johtamis- ja käsittelyrankaisulla turvataan, etteivät virtaamat ja veden laatu muutu vastaanottavassa uomassa nykytilanteeseen nähden. Rakenteiden tarkempi sijoittelu ja rakennussuunnittelu tulee tehdä jatkosuunnittelussa.

Kuva 5. Esimerkkipiirustus lammikosta.

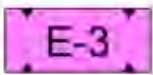
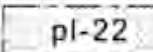
Kuva 6. Esimerkkipiirustus kosteikosta.

5.1 Suositus hulevesien hallinnan kaavamääräyksiksi

Seuraavassa on esitetty suositeltavat asemakaavamääräykset hulevesien hallinnan osalta:

- Hulevesirakenteen tilavuudelle on laskettu 2404 m^3 , joka tarkoittaa pinta-alalta noin $0,9 \text{ ha}$ kosteikkoa tai noin $0,6 \text{ ha}$ kokoista lammikkoa. Rakenteen viivytystilavuus 1904 m^3 tulee tyhjentyä 1-24 tuntia kuluessa täyttymisestä ja niissä tulee olla suunniteltu ylivuoto. Rakenteen pysyväksi veden tilavuudelle on arvioitu 500 m^3 .
- Alueella tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää läpäiseviä pintoja asfaltin sijaan.

Hulevesien hallintarakenteen paikka ja aluevaraus voidaan osoittaa esimerkiksi seuraavalla merkinnällä:

001		Hulevesien laskeutusallas.
002		Huleveden johtamiselle ja käsittelylle varattu alueen osa.
004	hule-9	Alueen osa, jonka kautta johdetaan tai viivytetään kortteli- ja katualueen hulevesiä
005		Istutettava ja maisemoitava alueen osa, joka on tarkoitettu ympäristöstä kertyvien hulevesien viivyttämiseen ja käsittelyyn.

5.2 Rakentamisen aikaisten hulevesien hallinta

Suurin hulevesistä aiheutuva laadullinen kuormitus tulee valuma-alueen rakennustöiden aikana, jolloin paljas maaperä on alttiina eroosiolle. Rakentamisen aikaisten hulevesien hallintaan on syytä kiinnittää huomiota. Rakennustyömaiden hulevedet tulee johtaa kokoojajoihin ja –puroihin esimerkiksi tilapäisten laskeutusaltaiden kautta ja/tai suotopatojen läpi.

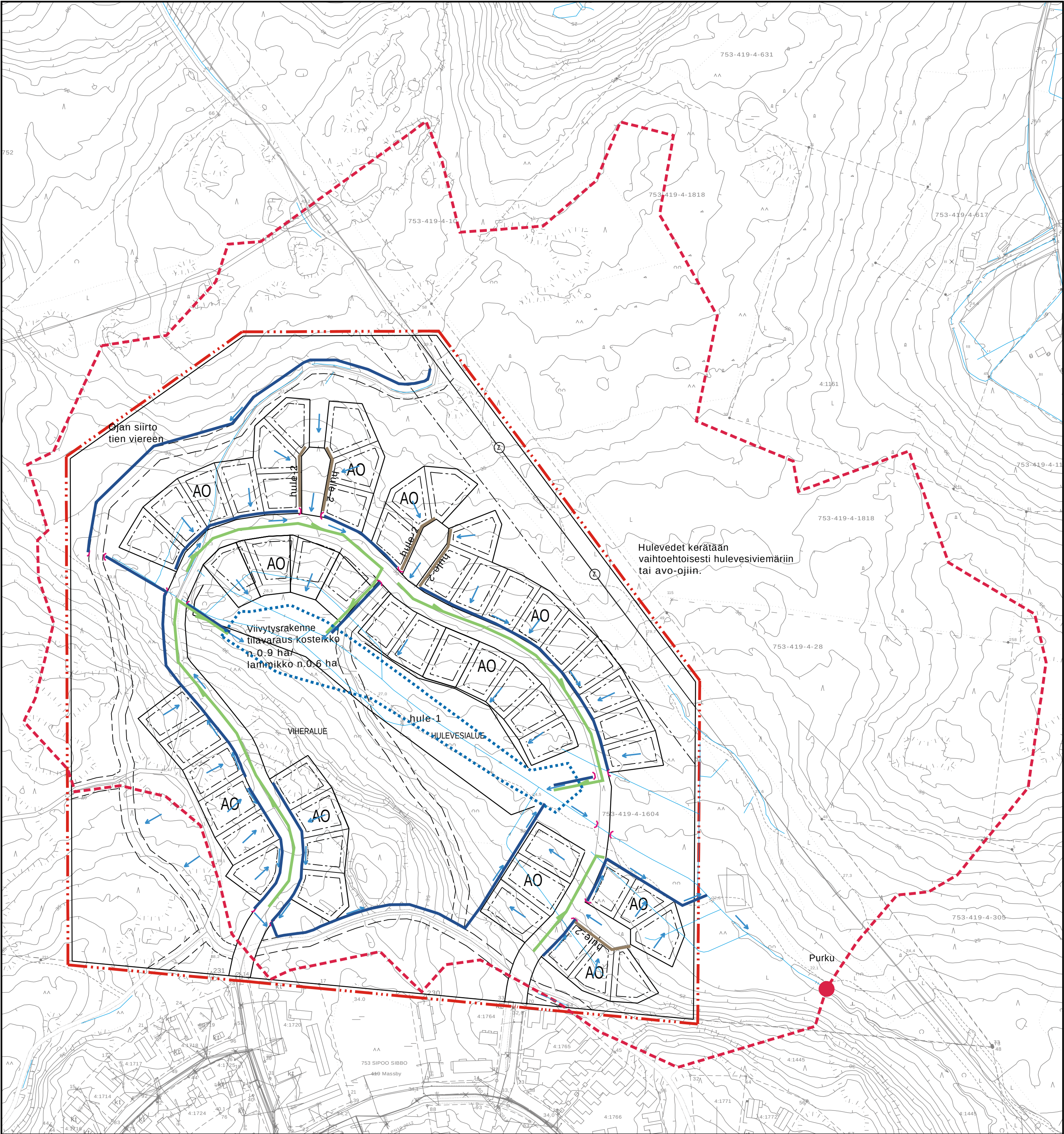
Hulevesien hallintarakenteen paikka ja aluevaraus rakentamisen aikaisten vesien hallinnan osalta voidaan osoittaa esimerkiksi seuraavalla merkinnällä:

Kaavamerkintä	Kaavamääräys
hule-rak	Hulevesien laatua ja määrää tulee hallita rakentamisen aikana siten, ettei vesien määrä kasva ja laatu huonone alueen nykytilaan verraten.
hule-12	Rakennuslupaun tulee sisältyä hulevesien käsittelysuunnitelma.

6. YHTEENVETO

Taasjärven IV rakentamishankkeeseen liittyen selvitettiin kaavamuutosalueen hulevesien nyky- ja tulevaa tilannetta sekä laadittiin alueelle hulevesien hallintasuunnitelma rakentamisesta aiheuttavien ympäristövaikutusten minimoiseksi.

Hallintasuunnitelman mukaisesti lisääntyntä hulevesivirtaamaa viivytetään lammikossa /kosteikossa ennen purkamista avo-ojaan. Kosteikko tai kasvillisuutta sisältävä lammikko myös puhdistaa vesiä. Lisäksi tonteille on suunniteltu viheralueita ja läpäisevää pintamateriaalia pysäköinti-alueelle. Hulevesien hallintarakenteille on esitettävä tarvittavat aluevaraukset ja määräykset asemakaavassa.

Merkintöjen selitykset

- Valuma-alue (VA)
- Kaava-alueen raja
- Suunn. oja
- Olemassa oleva puro/oja
- Suunn. hulevesiviemäri (ohjeellinen sijainti)
- hule-1 Ohjeellinen alueen osa, joka on varattu hulevesien käsittelyä ja viivytysrakenteita varten.
- hule-2 Ohjeellinen hulevesipainannetta varten varattu alueen osa.
- Rumpu
- Virtaussuunta
- Purku

Koordinaattijärjestelmä		ETRS-GK25			
Korkeusjärjestelmä		N2000			
Rakennuskohteen nimi		Mittakaava			
Taasjärvi IV		Suunnitelmakartta		1:2000 A2	
Hulevesiselitys					
	Ramboll Kiviharjunlenkki 1A 90220 OULU puh. 020 755 611 www.ramboll.fi	Suunn.ala		Työnro	Tiedosto
		VHT		1510045828	
		Piirustusno			Muutos
		H01			
hyv. Marjo Valtanen		piir. EKAT	suunn. E. Shaydakova	pvm 25.11.2019	